

*Załącznik do zarządzenia Nr 39/24
Wójta Gminy Wysokie Mazowieckie
z dnia 28 maja 2024 r.*

RAPORT O STANIE GMINY WYSOKIE MAZOWIECKIE

Wysokie Mazowieckie, maj 2024 r.

SPIS TREŚCI:

WSTĘP	4
1. Charakterystyka Gminy	5
1.1. Położenie i powierzchnia Gminy	5
1.2. Plan Rozwoju Lokalnego	6
2. Władze Gminy	7
2.1. Rada Gminy	7
2.2. Wójt Gminy	9
2.3. Realizacja uchwał Rady Gminy	9
3. Gminne jednostki organizacyjne	17
4. Sołectwa	17
5. Ludność	21
6. Stowarzyszenia i partnerstwa międzygminne	25
7. Współpraca z organizacjami pozarządowymi	25
8. Finanse Gminy	27
8.1. Budżet Gminy	27
8.2. Dochody	28
8.3. Wydatki	29
8.4. Poziom zadłużenia	29
9. Pozyskiwanie środków finansowych z zewnątrz	29
9.1. Rządowy fundusz Polski Ład	29
9.2. Dofinansowanie ze środków Unii Europejskiej	30
9.3. Dofinansowanie z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg	32
9.4. Inne źródła	33
10. Realizacja inwestycji	33
10.1. W zakresie infrastruktury wodociągowej i kanalizacyjnej	33
10.2. W zakresie inwestycji drogowych i poprawy stanu dróg	34
10.3. W zakresie gospodarki komunalnej i ochrony środowiska	34
10.4. W zakresie poprawy infrastruktury lokalowej	34
10.5. W zakresie kultury fizycznej, wypoczynku i rekreacji	34
11. Stan mienia komunalnego	35
11.1. Grunty	35

11.2. Budynek i lokale.....	35
11.3. Świetlice wiejskie.....	36
12. Sieć komunikacyjna.....	36
13. Infrastruktura techniczna.....	37
14. Zagospodarowanie przestrzenne.....	37
15. Rolnictwo.....	40
16. Ochrona środowiska i gospodarka odpadami.....	40
16.1. Program ochrony środowiska.....	41
16.2. Odpady komunalne.....	42
16.3. Odpady niebezpieczne.....	46
16.4. Ochrona powietrza.....	46
16.5. Opieka nad zwierzętami.....	46
17. Oświata.....	47
18. Opieka nad dziećmi do lat 3.....	48
19. Pomoc społeczna.....	49
20. Gminna Biblioteka Publiczna.....	53
21. Ochrona zdrowia.....	55
22. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	56
23. Kultura i promocja.....	58
23.1. Imprezy kulturalne i uroczystości gminne.....	58
23.2. Koła Gospodyń Wiejskich.....	60
24. Sport i rekreacja.....	60
24.1. Boisko orlik.....	61
24.2. Place zabaw.....	61
25. Bezpieczeństwo i porządek publiczny.....	63
25.1. Ochotnicza Straż Pożarna.....	63
26. Źródła informacji.....	65

WSTĘP

Szanowni Państwo,

Przedstawiam Raport o stanie Gminy Wysokie Mazowieckie, stanowiący podsumowanie działalności samorządu Gminy Wysokie Mazowieckie w roku 2023.

Dokument został przygotowany zgodnie z art. 28aa ustawy o samorządzie gminnym (Dz. U. 2024 r. poz. 609) i zawiera w szczególności informacje o realizacji przez Wójta Gminy polityk, programów i strategii oraz uchwał Rady Gminy w roku 2023.

Raport przedstawia wszystkie najważniejsze płaszczyzny działania gminy, które pozwalają lepiej zrozumieć funkcjonowanie samorządu. Może być on traktowany przez mieszkańców jako źródło podstawowej wiedzy o działaniach gminy i stanowić jeden z elementów transparentności działań urzędu.

Mam nadzieję, że informacje zawarte w raporcie pozwolą mieszkańcom na uzyskanie dokładnego wglądu w sytuację gospodarczą, społeczną i finansową Gminy Wysokie Mazowieckie, z uwzględnieniem najważniejszych jej aspektów.

Zapraszam do zapoznania się z Raportem o stanie Gminy Wysokie Mazowieckie za rok 2023.

Z poważaniem

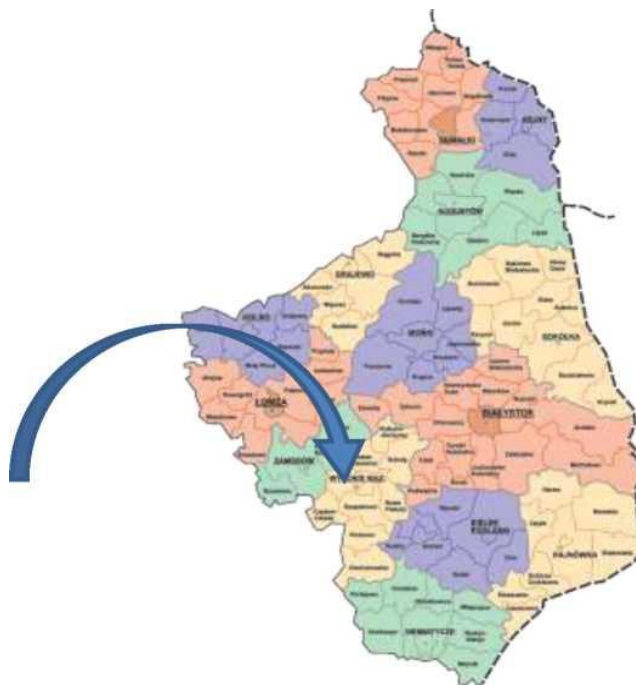
**Wójt Gminy Wysokie Mazowieckie
Krzysztof Krajewski**

1. CHARAKTERYSTYKA GMINY

1.1 POŁOŻENIE I POWIERZCHNIA GMINY

Gmina Wysokie Mazowieckie została utworzona z dniem 1 stycznia 1992 r. na podstawie Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 26 września 1991 r. w sprawie podziału lub połączenia niektórych miast i gmin, w których dotychczas działały wspólne organy, oraz zmiany i ustalenia ich nazw i siedzib (Dz.U. 87 poz. 397) poprzez podział istniejącej Gminy Wysokie Mazowieckie na gminę miejską i gminę wiejską.

Położona jest w północno-wschodniej części Polski, w południowo-zachodniej części województwa podlaskiego. Administracyjnie gmina należy do powiatu wysokomazowieckiego i zlokalizowana jest w jego środkowej części.

Gmina usytuowana jest w obszarze Zielonych Płuc Polski, w jednostce strukturalnej „Międzyrzecze Łomżyńskie i Wysoczyzna Wysokomazowiecka”. Gmina okala teren miasta Wysokie Mazowieckie, gdzie mieści się jej siedziba, graniczy od zachodu z gminą Zambrów, od północnego zachodu z gminą Kołaki Kościelne (powiat zambrowski), od północy z gminą Kulesze Kościelne, od północnego wschodu z gminą Sokoły, od wschodu z gminą Nowe Piekuty, od południa z gminą Szepietowo i od południowego zachodu z gminą Czyżew. Sieć osadnicza gminy liczy 54 wsie równomiernie rozproszone, z których większość charakteryzuje się zwartą zabudową. Gmina Wysokie Mazowieckie zajmuje powierzchnię 16 626,9916 ha (166,2699 km²), co stanowi 12,90% powierzchni powiatu i 0,82% powierzchni województwa.

Wizja rozwoju jest określeniem takiego obrazu gminy, jaki chcieliby osiągnąć mieszkańcy. Określa bardzo ogólnie, dlaczego działamy, do czego dążymy, jakie cele chcemy osiągnąć, jeśli podejmiemy działania strategiczne. Definiowana jest jako pozytywne wyobrażenie przyszłości organizacji lub osoby, wyprowadzone na podstawie uznanych wartości i idei, z którego wywodzą się cele i plany działania.

Wizja gminy Wysokie Mazowieckie jest następująca:

„Gmina Wysokie Mazowieckie - nowoczesna gmina rolnicza oferująca rolnikom i przedsiębiorcom przyjazny klimat inwestycyjny, a swoim mieszkańcom wysoką jakość życia oraz możliwość realizacji własnych aspiracji i pomysłów. Gmina, dla której otaczające środowisko jest przedmiotem najwyższej dbałości.”

Misja gminy to uzasadnienie sensu jej istnienia.

2. WŁADZE GMINY

2.1. RADA GMINY

Władzę uchwałodawczą w gminie stanowi 15 osobowa Rada Gminy, wybrana na 5-letnią kadencję w wyborach samorządowych, które odbyły się 21 października 2018 r.

Radni reprezentujący poszczególne okręgi wyborcze:

Lp.	Imię i nazwisko radnego	Okręg wyborczy
1	Bożena Majewska	Nr 1 (Bryki, Michałki)
2	Zbigniew Dołęgowski	Nr 2 (Brzóska Brzezińskie, Brzóska-Markowizna, Mystki-Rzym)
3	Urszula Sokołowska	Nr 3 (Brzóska-Falki, Brzóska Stare, Brzóska-Tatary)
4	Janusz Zaremba	Nr 4 (Brzóska-Gromki, Buczyno-Mikosy, Kalinowo-Czosnowo, Wróble, Zawrocie-Nowiny)
5	Kazimierz Sokolik	Nr 5 (Osipy-Lepertowizna, Osipy-Zakrzewizna, Stare Osipy)
6	Krzysztof Wojciech Śliwowski	Nr 6 (Osipy-Kolonia, Osipy-Wydzioły Pierwsze, Osipy-Wydzioły Drugie, Wiśniówek, Wiśniówek-Kolonia)
7	Dariusz Józef Zaręba	Nr 7 (Faszcze, Jabłonka Kościelna, Jabłonka-Świerczewo)
8	Lidia Zaremba	Nr 8 (Miodusy-Litwa, Miodusy-Stasiowieża, Miodusy-Stok, Miodusy Wielkie)
9	Andrzej Laskowski	Nr 9 (Tybory-Misztale, Tybory-Olszewo, Tybory-Wólka, Tybory-Żochy)
10	Sławomir Jan Misiewicz	Nr 10 (Rębiszewo-Studzianki, Tybory-Jeziernia, Tybory-Kamianka, Tybory-Trzcianka)

11	Barbara Zalewska	Nr 11 (Bujny-Biszewo, Jabłoń-Rykacze, Nowa Ruś, Sokoły-Jaźwiny, Stara Ruś)
12	Andrzej Dmochowski	Nr 12 (Dąbrowa-Dzięciel, Mścichy, Trzeciny)
13	Leszek Antoni Brzozowski	Nr 13 (Świećk-Nowiny, Świećk Wielki, Wólka Duża, Wólka Mała)
14	Stanisław Krajewski	Nr 14 (Brok, Jabłoń-Uszyńskie, Mazury)
15	Sylwester Gołaszewski	Nr 15 (Gołasze-Górki, Gołasze-Puszcza, Nowe Osipy)

Przewodniczący Rady Gminy - Sławomir Jan Misiewicz

Zastępca Przewodniczącego - Andrzej Laskowski

Przy Radzie Gminy w 2023 r. działały 4 komisje:

1. **Komisja Rewizyjna**, której zakres działania obejmuje opiniowanie wykonania budżetu gminy, występowanie z wnioskiem do Rady Gminy w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium Wójtowi, wykonywanie innych zadań zleconych przez Radę w zakresie kontroli.
Przewodniczący Komisji Rewizyjnej - Janusz Zaremba.
2. **Komisja ds. Budżetu i Polityki Gospodarczej**, której zakres działania obejmuje planowanie finansowe i kontrola wykonania budżetu gminy, opiniowanie projektu budżetu gminy i zmian budżetowych w ciągu roku, opiniowanie gminnych programów gospodarczych, opiniowanie spraw związanych z nabyciem i zbyciem nieruchomości gminnych, sprawy rolnictwa oraz handlu, usług i rzemiosła, komunikację, wykorzystanie gminnych zasobów.
Przewodniczący Komisji ds. Budżetu i Polityki Gospodarczej – Krzysztof Wojciech Śliwowski.
3. **Komisja ds. Oświaty, Kultury i Spraw Społecznych**, której zakres działania obejmuje właściwe funkcjonowanie szkół i placówek podległych samorządowi, działalność opieki społecznej i opieki zdrowotnej, analizowanie i inspirowanie form upowszechniania kultury i sportu, opiniowanie projektów uchwał z zakresu działania komisji, analizę sytuacji na rynku pracy, ocenę zagrożeń bezpieczeństwa, współpracę z Pełnomocnikiem Wójta ds. Przeciwdziałania Alkoholizmowi i Narkomanii.
Przewodnicząca komisji ds. Oświaty, Kultury i Spraw Społecznych – Lidia Zaremba.
4. **Komisja Skarg, Wniosków i Petycji**, której zakres działania obejmuje rozpatrywanie skarg na działania Wójta i gminnych jednostek organizacyjnych, a także wniosków i petycji składanych przez obywateli.

Przewodniczący Komisja Skarg, Wniosków i Petycji – Andrzej Dmochowski.

2.2. WÓJT GMINY

Władzę wykonawczą sprawuje Wójt Gminy – Krzysztof Krajewski, wybrany w wyborach bezpośrednich na trzecią, tym razem 5-letnią kadencję w 2018 roku. Wójt wykonuje zadania przy pomocy urzędu, którego jest kierownikiem. Średnioroczny stan zatrudnienia w urzędzie na koniec roku wynosił 28,25 osób. Na koniec roku 2023 w urzędzie było zatrudnionych 29 osób, z czego 25 osoby na stanowiskach urzędniczych. Strukturę organizacyjną i zasady funkcjonowania określał Regulamin Organizacyjny Urząd Gminy Wysokie Mazowieckie, wprowadzony Zarządzeniem Wójta Gminy Wysokie Mazowieckie Nr 54/20 z dnia 30 grudnia 2020 roku. Wójt, w celu zapewnienia prawidłowego wykonywania zadań, wydał w 2023 roku ;76 zarządzeń (w 2021 r. - 95, w 2020 r. - 54).

2.3. REALIZACJA UCHWAŁ RADY GMINY

Stosownie do art.30 ust.1 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym Wójt jest organem wykonawczym do którego zadań należy m. in. wykonanie uchwał Rady Gminy. Realizując obowiązki nałożone przepisami ustawy samorządowej Wójt Gminy przy pomocy Urzędu Gminy realizował uchwały podjęte przez Radę Gminy Wysokie Mazowieckie w 2023 r. w sposób określony uchwałami.

Rada Gminy Wysokie Mazowieckie obradowała w 2023 r. na 9 sesjach zwyczajnych i podjęła 67 uchwał. Sesje zwoływane były w miarę potrzeb i uwzględniały tematykę określoną w planie pracy rady.

Podjęte przez Radę Gminy uchwały Wójt Gminy zgodnie z art.90 ust 1 i 2 ustawy o samorządzie gminnym przekazywał w nieprzekraczalnym terminie 7 dni do organów nadzoru jakimi są w zakresie zgodności z prawem – Wojewoda Podlaski, a w zakresie spraw finansowych – Regionalna Izba Obrachunkowa.

Zgodnie z art. 7 ust 1 pkt 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej wszystkie uchwały opublikowane zostały w Biuletynie Informacji Publicznej. Ponadto uchwały stanowiące akty prawa miejscowego - w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego.

W 2023 roku Rada Gminy Wysokie Mazowieckie podjęła uchwały zgodnie z poniższym zestawieniem:

L.p.	Numer i data podjęcia	W sprawie	Sposób wykonania
1	269/XL/23 z dnia 15 lutego 2023 r.	w sprawie zasad zwrotu wydatków na świadczenia w formie posiłku, pomocy rzeczowej w postaci produktów żywnościowych dla osób objętych pomocą wieloletnim programem "Posiłek w szkole i w domu " na lata 2019-2023	Uchwałę opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego i weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. W trakcie realizacji.
2	270/XL/23 z dnia 15 lutego 2023 r.	w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego w celu udzielenia wsparcia w ramach wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023	Uchwałę opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego i weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. W trakcie realizacji.
3	271XL/23 z dnia 15 lutego 2023 r.	w sprawie ustalenia stawki za 1 km przebiegu pojazdu, uwzględnianej przy obliczaniu zwrotu rodzicom kosztów przewozu dzieci, młodzieży, uczniów oraz rodziców	Uchwałę opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego i weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. W trakcie realizacji.
4	272/XL/23 z dnia 15 lutego 2023 r.	w sprawie utworzenia Związku Powiatowo-Gminnego "Jabłonka"	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia. W trakcie realizacji.
5	273/XL/23 z dnia 15 lutego 2023 r.	w sprawie przyjęcia programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Wysokie Mazowieckie w 2023 roku	Uchwałę opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego i weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. W trakcie realizacji.
6	274/XL/23 z dnia 15 lutego 2023 r.	w sprawie planu pracy Rady Gminy na 2023 rok	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia. Zrealizowana.
7	275/XL/23 z dnia 15 lutego 2023 r.	w sprawie przyjęcia planu pracy Komisji Rewizyjnej na 2023 rok	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia. Zrealizowana.
8	276/XL/23 z dnia 15 lutego 2023 r.	w sprawie przyjęcia planów pracy Komisji Rady Gminy na 2023 rok	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia. Zrealizowana.

9	277/XL/23 z dnia 15 lutego 2023 r.	w sprawie przyjęcia planu pracy Komisji Skarg, Wniosków i Petycji na 2023 rok	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia. Zrealizowana.
10	278/XL/23 z dnia 15 lutego 2023 r.	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wysokie Mazowieckie na lata 2023-2026	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia. W trakcie realizacji.
11	279/XL/23 z dnia 15 lutego 2023 r.	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia i została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego. Zrealizowana
12	280/XLI/23 z dnia 28 marca 2023 r.	w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Wysokie Mazowieckie na lata 2023-2027	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia. W trakcie realizacji.
13	281/XLI/23 z dnia 28 marca 2023 r.	w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego w celu udzielenia wsparcia w ramach wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023	Uchwałę opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego i weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. Zrealizowana.
14	282/XLI/23 z dnia 28 marca 2023 r.	zmieniająca uchwałę w sprawie programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Wysokie Mazowieckie w 2023 roku	Uchwałę opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego i weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. Zrealizowana.
15	283/XLI/23 z dnia 28 marca 2023 r.	w sprawie wysokości ekwiwalentu pieniężnego za udział w działaniach ratowniczych, akcjach ratowniczych, szkoleniu lub ćwiczeniu	Uchwałę opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego i weszła w życie z dniem następnym po dniu ogłoszenia. W trakcie realizacji.
16	284/XLI/23 z dnia 28 marca 2023 r.	w sprawie zmiany Regulaminu wynagradzania nauczycieli zatrudnionych w szkole prowadzonej przez Gminę Wysokie Mazowieckie	Uchwałę opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego i weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. W trakcie realizacji.
17	285/XLI/23 z dnia 28 marca 2023 r.	w sprawie wyboru przedstawiciela Gminy Wysokie Mazowieckie do Zgromadzenia Związku Powiatowo-Gminnego „Łomżyńskie Forum Samorządowe”	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia. Zrealizowana.
18	286/XLI/23	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok	Uchwała weszła w życie

	z dnia 28 marca 2023 r.		z dniem podjęcia i została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego. Zrealizowana.
19	287/XLII/23 z dnia 10 maja 2023 r.	w sprawie rozpatrzenia wniosku WOPR RP	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia. Zrealizowana.
20	288/XLII/23 z dnia 10 maja 2023 r.	w sprawie utworzenia gminnego Klubu Dziecięcego „Baśniowy Sad” w Jabłonce Kościelnej oraz nadania statutu	Uchwałę opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego i weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. Zrealizowana.
21	289/XLII/23 z dnia 10 maja 2023 r.	w sprawie przystąpienia do sporządzenia projektu Strategii Rozwoju Gminy Wysokie Mazowieckie do roku 2030 pn. „Gmina Wysokie Mazowieckie 2030” oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania, w tym trybu konsultacji.	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia. W trakcie realizacji.
22	290/XLII/23 z dnia 10 maja 2023 r.	w sprawie utworzenia gminnego Klubu Dziecięcego „Baśniowy Sad” w Jabłonce Kościelnej oraz nadania statutu	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Zrealizowana.
23	291/XLII/23 z dnia 10 maja 2023 r.	w sprawie przystąpienia do sporządzenia projektu Strategii Rozwoju Gminy Wysokie Mazowieckie do roku 2030 pn. „Gmina Wysokie Mazowieckie 2030” oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania, w tym trybu konsultacji	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia i została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego. Zrealizowana
24	292/XLII/23 z dnia 10 maja 2023 r.	w sprawie udzielenia Wójtowi Gminy wotum zaufania	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia. Zrealizowana.
25	293/XLII/23 z dnia 10 maja 2023 r.	w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Gminy Wysokie Mazowieckie za 2022 rok	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia. Zatwierdzono sprawozdanie.
26	294/XLIII/23 z dnia 15 czerwca 2023 r.	w sprawie udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy Wysokie Mazowieckie	Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia. Rada udzieliła Wójtowi absolutorium
27	295/XLIII/23 z dnia 15 czerwca 2023 r.	w sprawie zmian w Statucie Gminy Wysokie Mazowieckie	Uchwałę opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego i weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. Zrealizowana.
28	296/XLIII/23	w sprawie określenia zasad udzielania dotacji na	Uchwałę opublikowano

	z dnia 15 czerwca 2023 r.	prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach znajdujących się na terenie gminy Wysokie Mazowieckie	w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego i weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. Zrealizowana.
29	297/XLIII/23 z dnia 15 czerwca 2023 r.	zmieniająca uchwałę w sprawie organizacji wspólnej obsługi jednostek przez Urząd Gminy Wysokie Mazowieckie	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia. Zrealizowana.
30	298/XLIII/23 z dnia 15 czerwca 2023 r.	zmieniająca uchwałę w sprawie organizacji wspólnej obsługi jednostek przez Urząd Gminy Wysokie Mazowieckie	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia. Zrealizowana.
31	299/XLIII/23 z dnia 15 czerwca 2023 r.	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia i została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego. Zrealizowana.
32	300/XLIII/23 z dnia 15 czerwca 2023 r.	w sprawie przystąpienia do sporządzenia projektu Strategii Rozwoju Gminy Wysokie Mazowieckie do roku 2030 pn. „Gmina Wysokie Mazowieckie 2030” oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania, w tym trybu konsultacji	Uchwałę opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego i weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. W trakcie realizacji.
33	301/XLIV/23 z dnia 10 sierpnia 2023 r.	w sprawie ustalenia wysokości opłat za pobyt i maksymalnej wysokości opłaty za wyżywienie dziecka w Klubie Dziecięcym „Baśniowy Sad” w Jabłonce Kościelnej	Uchwałę opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego i weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. W trakcie realizacji.
34	302/XLIV/23 z dnia 10 sierpnia 2023 r.	w sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Wysokie Mazowieckie	Uchwałę opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego i weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. Stwierdzenie nieważności części uchwały.
35	303/XLIV/23 z dnia 10 sierpnia 2023 r.	w sprawie wyrażenia woli zabezpieczenia w budżecie gminy środków finansowych na pokrycie części wydatków związanych z VAT oraz wydatków na promocję w ramach Programu "Małuch+" 2022-2029	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia. Zrealizowana.
36	304/XLIV/23 z dnia 10 sierpnia 2023 r.	w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż w formie przetargowej nieruchomości gruntowej położonej w obrębie ewidencyjnym miejscowości Tybory-Olszewo	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia. W trakcie realizacji.
37	305/XLIV/23 z	w sprawie wyrażenia zgody na sprzedaż w formie	Uchwała weszła w życie

	dnia 10 sierpnia 2023 r.	przetargowej nieruchomości gruntowej położonej w obrębie ewidencyjnym miejscowości Tybory-Żochy	z dniem podjęcia. W trakcie realizacji.
38	306/XLIV/23 z dnia 10 sierpnia 2023 r.	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia i została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego. Zrealizowana.
39	307/XLV/23 z dnia 21 września 2023 r.	zmieniająca uchwałę Rady Gminy Wysokie Mazowieckie w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów miejscowości Brzóska-Falki obejmująca południowo- zachodnią część terenów miejscowości Brzóska-Falki	Uchwałę opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego i weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. W trakcie realizacji.
40	308/XLV/23 z dnia 21 września 2023 r.	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wysokie Mazowieckie na lata 2023-2026	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia. Zrealizowana.
41	309/XLV/23 z dnia 21 września 2023 r.	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia i została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego. Zrealizowana.
42	310/XLV/23 z dnia 21 września 2023 r.	w sprawie przyznania dotacji na prace konserwatorskie, restauratorskie lub roboty budowlane przy zabytkach znajdujących się na terenie gminy Wysokie Mazowieckie	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia. W trakcie realizacji.
43	311/XLV/23 z dnia 21 września 2023 r.	zmieniająca uchwałę w sprawie wprowadzenia Regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Wysokie Mazowieckie	Uchwałę opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego i weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. W trakcie realizacji.
44	312/XLV/23 z dnia 21 września 2023 r.	zmieniająca uchwałę w sprawie szczegółowego sposobu i zakresu świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości i zagospodarowania tych odpadów w zamian za uiszczaną przez właścicieli nieruchomości opłatę za gospodarowanie odpadami komunalnymi	Uchwałę opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego i weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. W trakcie realizacji.
45	313/XLV/23 z dnia 21 września 2023 r.	w sprawie zawarcia Porozumienia międzygminnego pomiędzy Gminą Wysokie Mazowieckie i Miastem Wysokie Mazowieckie w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę i zbiorowego odprowadzania ścieków	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia i została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego. W trakcie realizacji.

46	314/XLVI/23 z dnia 30 października 2023 r.	w sprawie powołania Zespołu opiniującego kandydatów na ławników sądowych	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia. Zrealizowano.
47	315/XLVI/23 z dnia 30 października 2023 r.	w sprawie zmiany Uchwały Nr 300/XLIII/23 Rady Gminy Wysokie Mazowieckie z dnia 15 czerwca 2023 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia projektu Strategii Rozwoju Gminy Wysokie Mazowieckie do roku 2030 pn. „Gmina Wysokie Mazowieckie 2030” oraz określenia szczegółowego trybu i harmonogramu opracowania, w tym trybu konsultacji	Uchwałę opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego i weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. W trakcie realizacji.
48	316/XLVI/23 z dnia 30 października 2023 r.	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wysokie Mazowieckie na lata 2023-2026	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia. W trakcie realizacji.
49	317/XLVI/23 z dnia 30 października 2023 r.	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia i została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego. Zrealizowana.
50	318/XLVI/23 z dnia 30 października 2023 r.	zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia wysokości opłat za pobyt i maksymalnej wysokości opłaty za wyżywienie dziecka w Klubie Dziecięcym „Baśniowy Sad” w Jabłonce Kościelnej	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia i została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego. Zrealizowana.
51	319/XLVII/23 z dnia 29 listopada 2023 r.	w sprawie wyboru ławników do Sądu Rejonowego w Wysokiem Mazowieckiem na kadencję 2024-2027	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia. Zrealizowana.
52	320/XLVII/23 z dnia 29 listopada 2023 r.	w sprawie przyjęcia „Programu współpracy Gminy Wysokie Mazowieckie z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2024 r.”	Uchwałę opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego i weszła w życie z dniem 1 stycznia 2023 r. W trakcie realizacji.
53	321/XLVII/23 z dnia 29 listopada 2023 r.	w sprawie aktualności studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wysokie Mazowieckie oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego obowiązujących na terenie gminy	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia Zrealizowana.
54	322/XLVII/23 z dnia 29 listopada 2023 r.	w sprawie określenia zasad zwrotu wydatków w zakresie dożywiania w formie posiłku oraz w postaci produktów żywnościowych dla osób	Uchwała weszła w życie z dniem 01.01.2024 r. W trakcie realizacji

		objętych pomocą wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028	
55	323/XLVII/23 z dnia 29 listopada 2023 r.	w sprawie uchwalenia wieloletniego gminnego programu osłonowego „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028	Uchwałę opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego i weszła w życie z dniem 01.01.2024 r. W trakcie realizacji.
56	324/XLVII/23 z dnia 29 listopada 2023 r.	w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego w celu udzielenia wsparcia w ramach wieloletniego rządowego programu "Posiłek w szkole i w domu" na lata 2024-2028	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia. W trakcie realizacji.
57	325/XLVII/23 z dnia 29 listopada 2023 r.	w sprawie pokrycia części kosztów gospodarowania odpadami komunalnymi z dochodów własnych nie pochodzących z pobranej opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia. Zrealizowana.
58	326/XLVII/23 z dnia 29 listopada 2023 r.	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wysokie Mazowieckie na lata 2023-2026	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia. Zrealizowana.
59	327/XLVII/23 z dnia 29 listopada 2023 r.	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia i została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego. Zrealizowana.
60	328/XLVIII/23 z dnia 28 grudnia 2023 r.	w sprawie ustalenia stawek opłat za zajęcie pasa drogowego dróg gminnych	Uchwałę opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego i weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. W trakcie realizacji.
61	329/XLVIII/23 z dnia 28 grudnia 2023 r.	w sprawie ustalenia maksymalnych stawek ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi odbierania odpadów komunalnych oraz opróżniania nieczystości ciekłych ze zbiorników bezodpływowych i transportu nieczystości ciekłych	Uchwałę opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego i weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. W trakcie realizacji.
62	330/XLVIII/23 z dnia 28 grudnia 2023 r.	w sprawie zasad przeznaczania do sprzedaży nieruchomości gruntowych oddanych w użytkowanie wieczyste oraz szczegółowych wytycznych sprzedaży nieruchomości gruntowych na rzecz ich użytkowników wieczystych	Uchwałę opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego i weszła w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia. W trakcie realizacji.
63	331/XLVIII/23 z dnia 28 grudnia	w sprawie udzielenia dotacji na renowację wnętrza zabytkowego Kościoła Parafialnego pw. św.	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia.

	2023 r.	Michała Archaniola w Jabłonce Kościelnej – Etap I	Zrealizowana.
64	332/XLVIII/23 z dnia 28 grudnia 2023 r.	w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wysokie Mazowieckie na lata 2024-2027	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia. Zrealizowana.
65	333/XLVIII/23 z dnia 28 grudnia 2023 r.	w sprawie uchwalenia budżetu gminy Wysokie Mazowieckie na rok 2024	Uchwałę opublikowano w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego i weszła w życie z dniem 01.01.2024 r. W trakcie realizacji.
66	334/XLVIII/23 z dnia 28 grudnia 2023 r.	w sprawie zmiany Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wysokie Mazowieckie na lata 2023-2026	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia. Zrealizowana.
67	335/XLVIII/23 z dnia 28 grudnia 2023 r.	w sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok	Uchwała weszła w życie z dniem podjęcia i została opublikowana w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego. Zrealizowana.

3. GMINNE JEDNOSTKI ORGANIZACYJNE

Na koniec roku 2023 w strukturach gminy funkcjonowały cztery jednostki organizacyjne:

1. Szkoła Podstawowa im. Jana Pawła II w Jabłonce Kościelnej,
2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wysokiem Mazowieckiem,
3. Gminna Biblioteka Publiczna w Jabłonce Kościelnej,
4. Klub Dziecięcy „Baśniowy Sad” w Jabłonce Kościelnej.

Gminne jednostki organizacyjne przedstawiają Radzie Gminy sprawozdania ze swej działalności, które są przedmiotem obrad rady w trakcie roku.

4. SOŁECTWA

Sołectwa są jednostkami pomocniczymi gminy. Sieć osadnicza gminy liczy 54 sołectwa: Brok, Bryki, Brzóska Brzezińskie, Brzóska Stare, Brzóska-Falki, Brzóska-Gromki, Brzóska-Markowizna, Brzóska-Tatary, Buczyno-Mikosy, Bujny-Biszewo, Dąbrowa-Dzięciel, Faszcz, Gołasze-Górki, Gołasze-Puszcza, Jabłonka Kościelna, Jabłonka-Świerczewo, Jabłoń-Rykacze, Jabłoń-Uszyńskie, Kalinowo-Czosnowo, Mazury, Michałki, Miodusy Wielkie, Miodusy-Litwa, Miodusy-Stasiowięta, Miodusy-Stok, Mścichy, Mystki-Rzym, Nowa Ruś, Nowe Osipy, Osipy-Kolonia, Osipy-Lepertowizna, Osipy-Wydzioły Drugie, Osipy-Wydzioły Pierwsze, Osipy-Zakrzewizna, Rębiszewo-Studzianki, Sokoły-Jaźwiny, Stara Ruś, Stare Osipy, Święck Wielki, Święck-Nowiny, Trzeciny, Tybory-Jeziernia, Tybory-Kamianka, Tybory-Misztale, Tybory-

Olszewo, Tybory-Trzcianka, Tybory-Wólka, Tybory-Żochy, Wiśniówek, Wiśniówek-Kolonia, Wólka Duża, Wólka Mała, Wróble, Zawrocie-Nowiny.

Na ogólną liczbę 54 sołectw na koniec roku wszystkie miały wybranego sołtysa i radę sołecką.

W 2023 roku realizowano fundusz sołecki przyjęty uchwałą Nr 92/XIV/16 Rady Gminy Wysokie Mazowieckie z dnia 16 lutego 2016 r. w sprawie wyrażenia zgody na wyodrębnienie w budżecie gminy środków stanowiących fundusz sołecki. Wszystkie sołectwa z terenu gminy Wysokie Mazowieckie złożyły wnioski o przeznaczenie funduszu na 2023 rok.

Realizacja funduszu sołeckiego w 2023 r.

Sołectwo	Nazwa zadania	Plan (zł)	Wykonanie (zł)	Uwagi
Brok	dokumentacja projektowa na budowę kanalizacji	14 951,00	0	Nie zrealizowane
Bryki	doposażenie placu zabaw, zakup myjki i zamiatarki, remont dróg gminnych zakup wyposażenia. do świetlicy	22 554,00	20 579,00	
Brzóska Brzezińskie	wymiana szyb w wiacie, utwardzenie placu kostką brukową, remont dróg	16 371,00	14 514,75	
Brzóska Stare	remont dróg,	15 864,00	15 864,00	
Brzóska-Falki	utwardzenie pobocza płytami ażurowymi	20 172,00	20 172,00	
Brzóska-Gromki	zakup i montaż altany wraz z ławkami i stołem	13 330,00	13 330,00	
Brzóska- Markowizna	remont dróg	13 735,00	13 735,00	
Brzóska-Tatary	doposażenie terenu rekreacyjnego,	16 219,00	16 219,00	
Buczyno-Mikosy	dokumentacja projektowa na przebudowę drogi gminnej (przez wieś)	12 620,00	0	Nie zrealizowane
Bujny-Biszewo	remont dróg, remont sali w Centrum Kultury i Integracji w Starej Rusi	11 150,00	11 150,00	
Dąbrowa-Dzięciel	montaż lampy ulicznej, montaż klimatyzacji w budynku na boisku, remont dróg	16 573,00	15 773,00	
Faszcze	remont/konserwacja bieżąca budynku wpisanego do Rejestru	11 961,00	11 961,00	

	Zabytku (dom parafialny) w miejscowości Jabłonka Kościelna			
Gołaszki-Górki	remont drogi	15 914,00	15 914,00	
Gołaszki-Puszcza	remont drogi zakup pieca konwekcyjny	21 490,00	21 490,00	
Jabłonka Kościelna	remont/konserwacja bieżąca budynku wpisanego do Rejestru Zabytku (dom parafialny) w miejscowości Jabłonka Kościelna	17 181,00	17 181,00	
Jabłonka-Świerczewo	remont/konserwacja bieżąca budynku wpisanego do Rejestru Zabytku (dom parafialny) w miejscowości Jabłonka Kościelna	19 310,00	19 310,00	
Jabłoń-Rykacze	remont drogi	12 721,00	12 721,00	
Jabłoń-Uszyńskie	remont drogi	14 242,00	14 232,00	
Kalinowo-Czosnowo	remont drogi	15 813,00	15 813,00	
Mazury	zakup i montaż barierki przy drodze gminnej remont dróg gminnych zakup stołu do ping ponga (wewnętrzny)	18 094,00	17 999,97	
Michałki	zakup zabawek na plac zabaw, zakup krzewów na teren rekreacyjny	18 955,00	18 928,15	
Miodusy Wielkie	remont/konserwacja bieżąca budynku wpisanego do Rejestru Zabytku (dom parafialny) w miejscowości Jabłonka Kościelna, remont drogi	17 283,00	17 283,00	
Miodusy-Litwa	remont/konserwacja bieżąca budynku wpisanego do Rejestru Zabytku (dom parafialny) w miejscowości Jabłonka Kościelna	12 721,00	12 721,00	
Miodusy-Stasiowięta	remont dróg	14 394,00	14 394,00	
Miodusy-Stok	remont/konserwacja bieżąca budynku wpisanego do Rejestru Zabytku (dom parafialny) w miejscowości Jabłonka Kościelna, wymiana oświetlenia na LED	13 684,00	12 529,00	
Mścichy	dokumentacja projektowa na budowę drogi gminnej relacji Mścichy- Wiśniówek	15 965,00	15 965,00	
Mystki-Rzym	utwardzenie pobocza płytami ażurowymi	19 209,00	19 209,00	
Nowa Ruś	remont sali w Centrum Kultury i Integracji w Starej Rusi	13 836,00	13 836,00	

Nowe Osipy	zakup znaków, dokumentacja projektowa na przebudowę drogi	11 809,00	8 550,00	
Osipy-Kolonia	zakup podkaszarki spalinowej wymiany oświetlenia na LED	20 273,00	18 990,00	
Osipy-Lepertowizna	zakup wiaty przystankowej, ułożenie kostki pod wiatą, remont drogi gminnej	22 402,00	22 402,00	
Osipy-Wydzioły II	remont dróg	11 961,00	11 961,00	
Osipy-Wydzioły I	rozbudowa oświetlenia ulicznego	12 519,00	12 519,00	
Osipy-Zakrzewizna	zakup lampy solarnej dokumentacja projektowa na rozbudowę/ przebudowę drogi gminnej	18 651,00	5 000,00	Zmiana funduszu 13.09.2023r
Rębiszewo-Studzianki	remont dróg	14 546,00	14 546,00	
Sokoły-Jaźwiny	remont drogi	12 671,00	12 671,00	
Stara Ruś	remont sali w Centrum Kultury i Integracji w Starej Rusi	14 850,00	14 850,00	
Stare Osipy	rozbudowa oświetlenia ulicznego	12 924,00	12 920,00	
Świętek Wielki	remont pomieszczeń w budynku świetlicy	19 462,00	19 323,40	
Świętek-Nowiny	doposażenie terenu rekreacyjnego	14 343,00	14 343,00	
Trzeciny	dokumentacja projektowa na przebudowę przepustu	15 103,00	0	Nie zrealizowane
Tybory-Jeziernia	remont/konserwacja bieżąca budynku wpisanego do Rejestru Zabytku (dom parafialny) w miejscowości Jabłonka Kościelna	13 076,00	13 076,00	
Tybory-Kamianka	remont/konserwacja bieżąca budynku wpisanego do Rejestru Zabytku (dom parafialny) w miejscowości Jabłonka Kościelna, remont dróg	16 371,00	16 371,00	
Tybory-Misztale	zakup działki	15 205,00	0	Nie zrealizowany
Tybory-Olszewo	montaż ogrodzenia wokół zakup wazonów remont/konserwacja bieżąca budynku wpisanego do Rejestru Zabytku (dom parafialny) w miejscowości Jabłonka Kościelna	14 749,00	11 691,00	Zmiana funduszu 19.09.2023
Tybory-Trzcianka	remont/konserwacja bieżąca budynku wpisanego do Rejestru	13 330,00	13 330,00	

	Zabytku (dom parafialny) w miejscowości Jabłonka Kościelna			
Tybory-Wólka	remont/konserwacja bieżąca budynku wpisanego do Rejestru Zabytku (dom parafialny) w miejscowości Jabłonka Kościelna, remont drogi	16 219,00	16 169,00	
Tybory-Żochy	remont/konserwacja bieżąca budynku wpisanego do Rejestru Zabytku (dom parafialny) w miejscowości Jabłonka Kościelna	12 671,00	12 671,00	
Wiśniówek	utwardzenie boiska do koszykówki	13 330,00	12 915,00	
Wiśniówek Kolonia	remont dróg	11 910,00	11 910,00	
Wólka Duża	remont dróg, czyszczenie asfaltu	13 988,00	12.562,00	
Wólka Mała	zabawki na plac zabaw, remont drogi	11 201,00	11 125,00	
Wróble	zakup piasku do piaskownicy, remont dróg	15 053,00	15 053,00	
Zawrocie-Nowiny	Sporządzenie dokumentacji projektowej, czyszczenie asfaltu, remont drogi	14 597,00	3 584,20	
	Razem	829 526,00	731 357,75	

Wydatki ogółem poniesione w ramach wyodrębnionego **funduszu soleckiego** w 2023 roku stanowiły kwotę 731 357,75 zł i zostały zrealizowane na poziomie 88,17 %.

5. LUDNOŚĆ

Liczba osób zameldowanych w Gminie na dzień 31.12.2023 r. wynosiła 5491. Jest to spadek w stosunku do roku poprzedniego o 19 osób. Najwyższy spadek liczby mieszkańców odnotowano w m. Jabłonka-Świerczewo (11), Brzóska-Tatary (8), Jabłonka Kościelna (6), Mystki-Rzym (6) oraz Tybory-Jeziernia (6) osób. Natomiast najwyższy wzrost odnotowano w m. Brzóska-Falki (7), Jabłoń-Uszyńskie (7) i Osipy-Kolonia (6).

Zestawienie liczby mieszkańców z podziałem na poszczególne sołectwa

Lp.	Miejscowość	Liczba mieszkańców	Zmiana
1	Brok	96	0
2	Bryki	236	-4
3	Brzóski Brzezińskie	118	-3
4	Brzóski Stare	116	+3
5	Brzóski-Falki	211	+7
6	Brzóski-Gromki	64	+2
7	Brzóski-Markowizna	68	0
8	Brzóski-Tatary	111	-8
9	Buczyno-Mikosy	46	-2
10	Bujny-Biszewo	20	0
11	Dąbrowa-Dzięciel	126	-2
12	Faszcze	38	+2
13	Gołasze-Górki	107	-3
14	Gołasze-Puszcza	216	-4
15	Jabłonka Kościelna	126	-6
16	Jabłonka-Świerczewo	168	-11
17	Jabłoń-Rykacze	50	-1
18	Jabłoń-Uszyńskie	77	+7
19	Kalinowo-Czosnowo	111	0
20	Mazury	158	+5
21	Michałki	179	+4
22	Miodusy Wielkie	140	0
23	Miodusy-Litwa	47	0
24	Miodusy-Stasiowięta	83	0
25	Miodusy-Stok	68	-1
26	Mścichy	112	-1
27	Mystki-Rzym	170	-6
28	Nowa Ruś	71	0
29	Nowe Osipy	31	-2
30	Osipy-Kolonia	209	+6
31	Osipy-Lepertowizna	240	-1

32	Osipy-Wydzioły Drugie	34	-2
33	Osipy-Wydzioły Pierwsze	48	0
34	Osipy-Zakrzewizna	173	+5
35	Rębiszewo-Studzianki	88	+3
36	Sokoły-Jażwiny	47	-1
37	Stara Ruś	92	-1
38	Stare Osipy	58	+2
39	Świętek Wielki	183	-2
40	Świętek-Nowiny	81	-2
41	Trzeciny	94	0
42	Tybory-Jeziernia	52	-6
43	Tybory-Kamianka	123	+1
44	Tybory-Misztale	97	-2
45	Tybory-Olszewo	87	-1
46	Tybory-Trzcianka	64	+1
47	Tybory-Wólka	121	+2
48	Tybory-Żochy	53	+3
49	Wiśniówek	65	0
50	Wiśniówek-Kolonia	34	0
51	Wólka Duża	75	0
52	Wólka Mała	20	-1
53	Wróble	99	0
54	Zawrocie-Nowiny	90	+1

Na terenie gminy mamy:

- 5 miejscowości powyżej 200 mieszkańców,
- 6 miejscowości w przedziale 150 – 200 mieszkańców,
- 11 miejscowości w przedziale 100 – 150 mieszkańców,
- 22 miejscowości w przedziale 50 – 100 mieszkańców,
- 10 miejscowości do 50 mieszkańców.

Największa miejscowość to Osipy-Lepertowizna – 240 mieszkańców, a najmniejsze to: Bujny-Biszewo i Wólka Mała – 20 mieszkańców.

Statystyka mieszkańców wg wieku i płci.

Wiek	Mężczyźni	Kobiety	Ogółem
0-2	88	99	187
3	41	37	78
4-5	77	69	146
6	32	30	62
7	35	38	73
8-12	177	174	351
13-15	114	102	216
16-17	66	55	121
18	26	28	54
19-60 (K) 19-65 (M)	1785	1443	3228
pow. 60 (K), pow. 65 (M)	341	634	975
ogółem	2782	2709	5491

WYSZCZEGÓLNIENIE	Lata poprzednie		Rok 2023
	Rok 2021	Rok 2022	
MIESZKAŃCY (w osobach)			
Ogółem	5495	5510	5491
KOBIETY			
Ogółem	2688	2705	2709
Wiek 0-17	574	597	604
Wiek 18-59	1446	1445	1439
Wiek 60 lat i więcej	668	663	666
MĘŻCZYŹNI			
Ogółem	2807	2805	2782
Wiek 0-17	622	630	630
Wiek 18-64	1819	1802	1779
Wiek 65 lat i więcej	366	373	373

Przedstawiona liczba osób zameldowanych nie oddaje rzeczywistej liczby osób faktycznie zamieszkujących Gminę. Według stanu na 31 grudnia 2023 r., liczba ludności Gminy Wysokie Mazowieckie wyniosła 5491 osób, z czego 49,34% stanowiły kobiety, a 50,66% mężczyźni. Struktura ludności gminy przedstawia się następująco:

- osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowiły 22,47%,
- osoby w wieku produkcyjnym 58,61%,
- osoby w wieku poprodukcyjnym 18,92%.

Według stanu na 31 grudnia 2023 r. stopa bezrobocia w gminie wyniosła 3,82%. Stopa bezrobocia powiatu wynosi 6,9%, dla województwa wynosi 7%. Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w Gminie Wysokie Mazowieckie wyniosła 123 osoby, w tym 43,9% stanowiły kobiety, 56,1% mężczyźni. Udział długotrwale bezrobotnych w stosunku do ogólnej liczby ludności wyniósł 1,28%.

6. STOWARZYSZENIA I PARTNERSTWA MIĘDZYGMINNE

W 2023 r. Gmina była członkiem czterech stowarzyszeń samorządowych, tj.:

- Związek Gmin Wiejskich Województwa Podlaskiego - jest to organizacja zrzeszająca gminy wiejskie, miejsko-wiejskie i miasta do 20 000 mieszkańców z terenu województwa podlaskiego. Podstawowym celem działania Związku jest integracja samorządów wiejskich i rozwiązywanie typowych problemów tego środowiska oraz współdziałanie z gminami w zakresie działalności nad podniesieniem dobrobytu kulturalnego i materialnego gmin wiejskich. Składka członkowska roczna wyniosła 2.479,50 zł.

- Lokalna Grupa Działania „Brama na Podlasie” - obecnie stowarzyszenie obejmuje swym zasięgiem obszar 16 gmin z trzech powiatów woj. podlaskiego: powiatu wysokomazowieckiego, zambrowskiego i bielskiego. Stowarzyszenie prowadzi działania zmierzające do aktywizacji samorządów i partnerów społeczno-gospodarczych, zainteresowanych wspólnym działaniem na rzecz budowania kapitału społecznego, tworzenia nowych miejsc pracy i dochodu, zachowania i wykorzystania dziedzictwa kulturowego oraz zasobów przyrodniczych. Składka członkowska roczna wyniosła 4.230,80 zł.

- Związek Powiatowo-Gminny „Łomżyńskie Forum Samorządowe” – jest to skuteczna, nowoczesna, sprawnie zarządzana organizacja, integrująca członków wokół wspólnych celów, założycielami jest 18 samorządów. Głównymi celami działalności są wspólne starania o fundusze unijne nieosiągalne dla pojedynczych podmiotów, inicjatywy dotyczące infrastruktury, przedsiębiorczości i rynku pracy, spraw społecznych, edukacji i kultury.

Składka członkowska roczna wyniosła 5.500,00 zł.

Razem składki członkowskie: 12.210,30 zł.

- Partnerstwo „Ziemia Wysokomazowiecka” - jest to partnerstwo gmin powiatu wysokomazowieckiego. Celem współpracy jest rozwój infrastrukturalny gmin, wspólne realizowanie inwestycji oraz projektów.

- Związek Powiatowo- Gminny ”Jabłonka” – powołany w 2023 roku w celu realizacji zadań związanych z utrzymaniem infrastruktury drogowej.

7.WSPÓLPRACA Z ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI

Program współpracy Gminy Wysokie Mazowieckie z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2023 został przyjęty Uchwałą Nr 254/XXXVIII/22 Rady Gminy Wysokie Mazowieckie z dnia 29 listopada 2022 r. (Dz. Urz. Woj. Podl. z 2022 r. poz. 5620) i jest zgodny z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności

pożytku publicznego i o wolontariacie (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 571).

Zgodnie z ustawą organ wykonawczy jednostki samorządu terytorialnego, nie później niż do dnia 31 maja każdego roku, składa sprawozdanie z realizacji programu współpracy za rok poprzedni Radzie Gminy.

Zgodnie z Uchwałą Nr 47/VI/11 z dnia 5 maja 2011 r. w sprawie szczegółowego sposobu konsultowania z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji, przed przedstawieniem Radzie Gminy, projekt programu został poddany konsultacjom poprzez zamieszczenie w Biuletynie Informacji Publicznej, na stronie internetowej Gminy oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy. W trakcie prowadzonych konsultacji nie wpłynęły żadne uwagi, opinie, ani propozycje zmiany Programu ze strony organizacji pozarządowych oraz innych podmiotów działających w sferze pożytku publicznego.

Program współpracy określał główne zasady współpracy samorządu lokalnego z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, w tym m.in. wskazywał katalog zadań, przy wykonaniu których współpraca ta powinna być realizowana, ustalał tryb finansowania niniejszych zadań w przypadku ich realizacji przez wskazane podmioty, określał szczegółowe cele, zasady, formy oraz priorytetowe obszary współpracy Gminy Wysokie Mazowieckie z podmiotami III sektora, działającymi na jego terenie oraz organizacjami, które taką współpracę deklarują, a nie mają siedziby na terenie gminy. Umożliwiał pełniejsze wykorzystanie potencjału kadrowego i rzeczowego organizacji, co pozwoliło podnosić standard realizowanych zadań publicznych.

W 2023 roku na realizację programu współpracy gminy z organizacjami pozarządowymi przeznaczono kwotę 50.000,00 zł, z czego wydatkowano 32.000,00 zł.

W ramach realizacji programu Wójt Gminy Wysokie Mazowieckie ogłosił 2 konkursy na realizację zadań publicznych, tj.:

1. W sferze dotyczącej edukacji, oświaty i sportu – wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej i sportu. W odpowiedzi na konkurs wpłynęła 1 oferta Klubu Sportowego Kulesze Kościelne na realizację zadania pn. ”Prowadzenie stałych zajęć treningowych w zakresie kolarstwa szosowego dla dzieci i młodzieży”. Przyznano dotację w kwocie 15.000,00 zł. Zadanie polegało na prowadzeniu zajęć kolarstwa szosowego dzieci z terenu Gminy Wysokie Mazowieckie. Treningi sekcji kolarskiej odbywały się 2 razy w tygodniu po 90 minut, łącznie przeprowadzono 80 treningów (120 godzin). Zadaniem objętych było 10 dzieci w wieku 6-18 lat. Treningi prowadzone były przez wykwalifikowanego trenera. Zgodnie z zapisami dokonanyymi w umowie, organizacja została

zobowiązana do złożenia sprawozdania i rozliczenia dotacji po upływie terminu zakończenia realizacji zadań. Sprawozdanie zostało złożone, a przekazane środki finansowe wydatkowane zostały zgodnie z przeznaczeniem.

2. W sferze dotyczącej kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i tradycji – promowanie Gminy podczas zorganizowanej imprezy kulturalno – rekreacyjnej ogłoszony został konkurs na zorganizowanie imprezy kulturalno – rekreacyjnej w miejscowości Gołasze-Puszcza. Wpłynęła 1 oferta Ochotniczej Straży Pożarnej z Gołasz-Puszczy na zorganizowanie „Pikniku Rodzinnego”. Udzielono dotacji w kwocie 8.000,00 zł. Piknik odbył się 2 lipca 2023 r. na placu przy byłej szkole podstawowej w Gołaszach-Puszczy. Był okazją do integracji społeczności lokalnej. Sprawozdanie zostało złożone, a przekazane środki finansowe wydatkowane zostały zgodnie z przeznaczeniem.

Dnia 23.08.2023 roku do gminy wpłynęła uproszczona oferta Koła Gospodyń Wiejskich „Miodusianki” na realizację zadania publicznego pn. Piknik Rodziny „Zakończenie lata”. Zgodnie z art. 19a ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, gmina przyznała środki w trybie pominięcia procedury konkursowej (tryb małych zleceń). Przyznano środki w kwocie 9.000,00 zł na realizację powyższego zadania. Piknik Rodziny odbył się 10 września na placu przy Świetlicy Wiejskiej w Miodusach Wielkich. W imprezie udział wzięli mieszkańcy wsi Miodusy Wielkie oraz okolicznych miejscowości. Piknik cieszył się dużym zainteresowaniem mieszkańców i był okazją do aktywnego spędzania wolnego czasu. Sprawozdanie zostało złożone, a przekazane środki finansowe wydatkowane zostały zgodnie z przeznaczeniem.

Wszystkie informacje na temat sektora pozarządowego: informacje o konkursach, uchwały, zarządzenia i sprawozdania można znaleźć na stronie BIP oraz na stronie internetowej gminy.

8. FINANSE GMINY

8.1. BUDŻET GMINY

Gospodarka budżetowa Gminy Wysokie Mazowieckie prowadzona jest na podstawie uchwały budżetowej uchwalanej przez Radę Gminy. Budżet Gminy to coroczny plan dochodów i wydatków. Projekt budżetu jest przygotowywany przez wójta, przy współpracy ze skarbnikiem i pracownikami urzędu gminy oraz kierownikami jednostek organizacyjnych. Budżetu jest opiniowany przez Regionalną Izbę Obrachunkową. O ostatecznym jego kształcie decydują radni w głosowaniu nad uchwałą budżetową. Zgodnie z przepisami, uchwała budżetowa powinna zostać podjęta do końca roku poprzedzającego rok budżetowy. Budżet gminy na 2023 rok został uchwalony na sesji Rady Gminy Wysokie Mazowieckie w dniu 28 grudnia 2022 r. uchwałą Nr 266/XXXIX/22 w sprawie uchwalenia budżetu gminy Wysokie Mazowieckie na rok 2023.

8.2. DOCHODY

Dochody gminy składają się z dochodów własnych, dotacji celowych z budżetu państwa i subwencji ogólnej .

Zgodnie z ustawą dochodami własnymi są podatki, opłaty, dochody uzyskiwane przez jednostki organizacyjne gminy, dochody z majątku gminy: spadki, zapisy i darowizny na rzecz gminy, dochody z kar pieniężnych i grzywien określonych w odrębnych przepisach, dochodów uzyskiwanych na rzecz budżetu Państwa w związku z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, odsetki od pożyczek udzielanych przez gminę, odsetki od nieterminowo przekazywanych należności stanowiących dochody gminy, odsetki od środków finansowych gromadzonych na rachunkach bankowych gminy, dotacje z budżetów innych jednostek samorządu terytorialnego, inne dochody należne gminie na podstawie odrębnych przepisów, z wyjątkiem subwencji ogólnych i dotacji celowych.

Do dochodów majątkowych zalicza się dotacje i środki przeznaczone na inwestycje, dochody ze sprzedaży majątku, dochody z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności.

Przez dochody bieżące budżetu jednostki samorządu terytorialnego rozumie się dochody budżetowe niebędące dochodami majątkowymi.

Dla budżetu Gminy Wysokie Mazowieckie największe źródło dochodów stanowiła subwencja oświatowa, udział w podatku od osób fizycznych, udział w podatek od nieruchomości, środki finansowe na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej, uzyskane dofinansowania.

Wynik budżetu za rok 2023 to deficyt w kwocie 941 598,56 zł.

Dochody gminy -plan i wykonanie w latach 2021-2023

Rok	2021	2022	2023
Plan (zł)			
Dochody, tym:	28 800 926	34 721 362	40.839.733 zł
- dochody bieżące	27 537 872	33 323 149	25 064 634 zł
-dochody majątkowe	1 263 054	1 398 213	15 775 099 zł
Wykonanie (zł, gr)			
Dochody, tym:	31 837 950,65	33 180 637,27	40 557 719,01 zł
- dochody bieżące	27 733 623,70	32 115 295,13	24 907 637,78 zł
-dochody majątkowe	4 104 326,95	5 065 342,14	15 650 081,23 zł

8.3. WYDATKI

Uchwała budżetowa określa, na jakie cele i w jakiej wysokości mogą być wydatkowane pieniądze publiczne. Dzieli się je na wydatki bieżące i majątkowe.

Wydatki bieżące zapewniają funkcjonowanie organów samorządowych i gminnych jednostek organizacyjnych, utrzymanie obiektów publicznych, oświetlenie dróg, utrzymanie czystości i porządku.

Wydatki majątkowe to inwestycje i zakupy inwestycyjne.

Wydatki gminy – plan i wykonanie w latach 2021-2023

Rok	2021	2022	2023
Plan (zł)			
Wydatki, w tym:	28 894 398	37 631 087	46 719 733 zł
- wydatki bieżące	23 781 125	31 825 363	23.961.361 zł
-wydatki majątkowe	5 113 273	5 805 724	22.758.372 zł
Wykonanie (zł,gr)			
Wydatki, w tym:	28 689 194,75	34 448 522,20	41 499 317,57
- wydatki bieżące	26 138 331,88	29 379 690,92	22 170 040,90
-wydatki majątkowe	2 550 862,87	5 068 831,28	19 329 276,67

8.4. POZIOM ZADŁUŻENIA

Gmina nie ma zobowiązania z tytułu pożyczek/kredytów. Nie posiada zobowiązań z tytułu poręczeń i gwarancji udzielanych podmiotom lub jednostkom samorządu terytorialnego.

Jednocześnie informuje się, że na koniec 2023 r. zobowiązania niewymagalne stanowiły kwotę 655 175,75 zł i dotyczą wydatków:

- Gminnego Ośrodka Pomoc Społecznej - kwota 61 954,77 zł,
- Szkoły Podstawowej w Jabłonce Kościelnej - kwota 269 052,12 zł
- Urzędu Gminy Wysokie Mazowieckie - kwota 320 235,70 zł,
- Klub Dziecięcy „Baśniowy Sad” - kwota- 3 933,16 zł.

Wszystkie zobowiązania niewymagalne miały terminy płatności przypadające w 2024 roku.

9. POZYSKIWANIE ŚRODKÓW FINANSOWYCH Z ZEWNĄTRZ

9.1.RZĄDOWY FUNDUSZ POLSKI ŁAD: PROGRAM INWESTYCJI STRATEGICZNYCH

W roku 2023 realizowano 2 projekty z dofinansowaniem w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład:

1. „Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z oczyszczalnią ścieków i sieci wodociągowej

w miejscowości Michałki oraz usługa nadzoru inwestorskiego nad inwestycją”. Wartość przedmiotu umowy wynosiła 7.499.999,00 zł. W ramach promesy inwestycja została sfinansowana ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych w wysokości 95 % wartości zadania, tj. 7.192.772,99 zł. Inwestycję zakończono w czerwcu 2023 r.

2. „Przebudowa i rozbudowa dróg gminnych w miejscowościach: Bujny- Biszewo, Osipy-Zakrzewizna, Trzeciny, Tybory-Wólka, Tybory-Trzcianka, Nowa Ruś i Stara Ruś”. Wartość inwestycji wynosiła 5 664 728,05 zł., w tym kwota promesy inwestycyjnej 4 702 684,16 zł. Inwestycję zakończono w październiku 2023 r.

Gmina w 2023 r otrzymała promesę na realizację inwestycji pn. „Budowa przedszkola wraz z infrastrukturą towarzyszącą i zagospodarowaniem terenu w miejscowości Brzóska-Falki”. Przewidywana wartość Inwestycji 9 412 000,00 zł, w tym kwota wnioskowanych środków 8 000.000,00 zł. Przewidywana wartość środków własnych 1 412.000,00 zł. Aktualnie Gmina jest na etapie tworzenia niezbędnej dokumentacji.

Gmina otrzymała promesę w ramach Rządowego Programu Odbudowy Zabytków na realizację zadania polegającego na renowacji wnętrza zabytkowego Kościoła Parafialnego p.w. Św. Michała Archanioła w Jabłonce Kościelnej etap I – 800 000,00 zł oraz etap II – 300 000,00 zł.

W 2023 roku Gmina otrzymała promesę w ramach Programu Inwestycji Strategicznych Polski Ład na realizację inwestycji pn. „Modernizacja istniejącego oświetlenia na terenie gminy Wysokie Mazowieckie”. Przewidywana wartość Inwestycji 1 045 000,00 zł. Kwota wnioskowanych środków 836 000,00 zł. Deklarowana kwota udziału własnego 209 000,00 zł.

9.2. DOFINANSOWANIE ZE ŚRODKÓW UNII EUROPEJSKIEJ

W roku 2023 realizowano 9 projektów z dofinansowaniem unijnym:

1. „Budowa sieci kanalizacyjnej i wodociągowej na terenie gminy (Brzóska-Falki, Osipy-Lepertowizna) oraz w ramach rozbudowy SUW Kalinowo-Czosnowo budowa zbiornika wyrównawczego” w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Projekt został w całości sfinansowany ze środków unijnych. Wartość projektu wyniosła 2 524 472,00 zł. Projekt został zakończony i rozliczony. Refundacja wydatków wpłynęła na konto gminy w 2024 roku.

2. „Przebudowa drogi gminnej Nr 107967B w miejscowości Świętek Wielki” w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020. Wartość projektu wyniosła 2.289.251,70 zł, z

czego środki unijne – 1.456.650,86 zł, udział własny gminy – 832.600,84 zł. Projekt został ukończony i rozliczony. Refundacja poniesionych wydatków w kwocie 1.460.564 zł wpłynęła na konto gminy w 2023 roku.

3. „Rozwój e-usług w gminach Związku Gmin Wiejskich Województwa Podlaskiego” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020.

Środki wydatkowane w ramach projektu w roku 2023 wyniosły 331.563,05, w tym:

- wydatki administracyjne – 13.715,91 zł,
- zakup i wdrożenie oprogramowania do obsługi e-usług – 316.078,43 zł,
- szkolenia – 1.768,71 zł.

Ogółem środki europejskie wyniosły 270.170,07 zł, udział własny – 61.392,98 zł.

4. Projekt grantowy pn. "Cyfrowa gmina" w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa (POPC). Środki na realizację projektu otrzymano w roku 2022.

W roku 2023 wydatkowano kwotę 152.294,40 zł, w tym:

- zakup sprzętu komputerowego (komputery – 5 szt., monitory – 2 szt., laptopy – 3 szt. oraz urządzenie wielofunkcyjne) za kwotę 58.625,83 zł,
- zakup wielofunkcyjnej zapory sieciowej wraz z agregatem i UPS za kwotę 93.668,57 zł.

Projekt został ukończony i rozliczony. Był w całości finansowany ze środków unijnych.

5. „Język i kultura idą w parze – SP Jabłonka Kościelna rozpoczyna przygodę z Erasmusem+”

W 2023 roku poniesiono koszty administracyjne związane z ewaluacją projektu w kwocie 15.109,50 zł. Projekt został ukończony i rozliczony

6. „Międzynarodowa mobilność szansą na rozwój” – projekt w ramach programu Erasmus+ „Mobilność uczniów i kadry edukacji szkolnej”

W ramach projektu 30 uczniów oraz 5 nauczycieli ze SP w Jabłonce Kościelnej uczestniczyło w wyjeździe do Grecji w dniach 10-23 września 2023 r. Głównymi celami projektu było podniesienie kompetencji językowych i pogłębienie wiedzy na temat Grecji.

Na organizację wyjazdu wydatkowano kwotę 206.497,15 zł w całości sfinansowaną ze środków UE.

7. „Aktywni seniorzy w Gminie Wysokie Mazowieckie” w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2014-2020

Projekt mający na celu wsparcie i aktywizację seniorów poprzez udział w warsztatach kulinarnych, rękodzielniczych, z dietetykiem, zajęciach sportowych, kosmetycznych, w wycieczkach krajoznawczych i wydarzeniach kulturalnych.

Projekt został zakończony. W roku 2023 wydatkowano na jego realizację 217.026,63zł, w tym na:

- wynagrodzenia osób zaangażowanych w realizację projektu – 101.032 zł
- zakup materiałów i wyposażenia (akcesoria sportowe, kuchenne, materiały do

przeprowadzenia warsztatów, materiały biurowe i promocyjne) – 23.598,63 zł,

- zakup środków żywności – 6.115,30 zł,
- zakup usług (organizacja zajęć, wycieczki, bilety na basen, do teatru, usługi transportowe) – 86.280,87 zł.

Projekt został w całości sfinansowany ze środków unijnych.

8. Utworzenie miejsc opieki w Klubie Dziecięcym "Baśniowy Sad" w Jabłonce Kościelnej w ramach programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi do lat 3 "Maluch+"

Wartość projektu wyniosła 198.560 zł, z czego 163.851,70 zł stanowiły środki unijne i 34.708,30 zł środki z budżetu państwa.

Środki te zostały wydatkowane na:

- urządzenie placu zabaw – 73.566,30 zł,
- zakup pieca konwekcyjno-parowego – 17.234 zł,
- zakup wyposażenia oraz pomocy dydaktycznych – 107.759,70 zł.

9. Funkcjonowanie miejsc opieki utworzonych w instytucji: Klub Dziecięcy "Baśniowy Sad" w Jabłonce Kościelnej w ramach programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi do lat 3 "Maluch+" 2022-2029

Miesięczna kwota przyznanego dofinansowania na 1 dziecko wynosi 836,00 zł. W roku 2023 otrzymano dotację w wysokości 53.504 zł, w tym środki europejskie – 44.151,51 zł i środki z budżetu państwa 9.352,49 zł. Środki te zostały przeznaczone na pokrycie bieżących kosztów funkcjonowania jednostki.

9.3 DOFINANSOWANIE ZE ŚRODKÓW RZĄDOWEGO FUNDUSZU ROZWOJU DRÓG

W 2023 r. ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg gmina otrzymała dofinansowanie o łącznej wysokości 2 215 538,02 zł na realizację inwestycji:

1. „Przebudowa drogi w miejscowości Michałki”. Na realizację przedmiotowego zadania gmina otrzymała wsparcie w kwocie 509 280,00 zł. Wykonawcą wyłonionym w drodze przetargu była firma INFRA INSTAL, z siedzibą w Bielsku Podlaskim. Całkowity koszt 1 371 656,94 zł.

2. „Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Osipy-Wydziory Drugie”. Na realizację przedmiotowego zadania gmina otrzymała wsparcie w kwocie 901 710,00 zł. Wykonawcą wyłonionym w drodze przetargu była firma INFRA INSTAL, z siedzibą w Bielsku Podlaskim. Całkowity koszt inwestycji 1 518 023,52 zł.

3. „Remont drogi gminnej nr 107941B w miejscowości Jabłoń-Uszyńskie”. Wykonawcą zadania było Przedsiębiorstwo Robót Drogowo-Mostowych „Trakt” Sp.z.o.o.. Całkowity koszt inwestycji wyniósł 385 590,24 zł w tym wysokość dofinansowania 188 234,50 zł.

9.4. INNE ŹRÓDŁA

1. Dotacja celowa z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego na realizację zadania inwestycyjnego p.n.:” Przebudowa i rozbudowa dróg gminnych na terenie Gminy Wysokie Mazowieckie wraz i infrastrukturą towarzyszącą” w wysokości 400 000,00 zł.

2. Dofinansowanie z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych w kwocie 65 068,26 zł, do przebudowy drogi gminnej w miejscowości Kalinowo- Czosnowo.

3. W ramach „Programu odnowy wsi województwa podlaskiego – Kreatywna wieś” pn. Budowa terenu rekreacyjnego w miejscowości Świętek-Nowiny gmina uzyskała maksymalną kwotę dofinansowania tj. 30.000,00 zł. Całkowity koszt zadania wyniósł 70 602,00 zł.

4. W ramach PROW gmina otrzymała dofinansowanie do realizacji inwestycji pn. „Przebudowa drogi gminnej nr 107967B w miejscowości Świętek Wielki” Wykonawcą wyłonionym w drodze przetargu było Przedsiębiorstwo Robót Drogowo-Mostowych „Trakt” Sp.z.o.o. w Wysokiem Mazowieckiem. Wartość inwestycji wyniosła 2 281 251,70 zł, z czego kwota dofinansowania wynosi 1 491 824 zł.

5. Inwestycję pod nazwą „Budowa sieci kanalizacyjnej i wodociągowej na terenie gminy oraz w ramach rozbudowy suw Kalinowo- Czosnowo budowa zbiornika wyrównawczego” zrealizowano w 100% z dofinansowania ze środków PROW na lata 2014-2020. Wartość inwestycji wynosiła 2 524 472,00 zł.

10. REALIZACJA INWESTYCJI

10.1. W ZAKRESIE INFRASTRUKTURY WODOCIĄGOWEJ I KANALIZACYJNEJ

Budowa sieci kanalizacji sanitarnej wraz z oczyszczalnią ścieków i sieci wodociągowej w miejscowości Michałki. Wartość inwestycji 7 499 999,00 zł. W roku 2022 wydatkowano 416 109,87 zł. Inwestycję zakończono w czerwcu 2023 roku. Inwestycja finansowana ze środków I edycji Rządowego Funduszu Polski Ład Program Inwestycji Strategicznych w wysokości 95 %.

Budowa sieci kanalizacyjnej i wodociągowej na terenie gminy oraz w ramach rozbudowy suw Kalinowo-Czosnowo budowa zbiornika wyrównawczego” zrealizowano w 100% z dofinansowania ze środków PROW na lata 2014-2020. Wartość inwestycji wynosiła 2 524 472,00 zł. W ramach zadania została wybudowana sieć wodociągowa w miejscowości Osipy-Lepertowizna, sieć wodociągowa i kanalizacyjna w miejscowości Brzóska-Falki, jak również rozbudowano stację uzdatniania wody Kalinowo-Czosnowo poprzez instalację zbiornika wyrównawczego o poj. $V=100\text{ m}^3$

10.2. W ZAKRESIE KULTURY FIZYCZNEJ, WYPOCZYNKU I REKREACJI

Konserwacja bieżąca terenów rekreacyjnych na terenie Gminy Wysokie Mazowieckie - 32.841 zł.

10.3. W ZAKRESIE GOSPODARKI KOMUNALNEJ i OCHRONY ŚRODOWISKA

Rozbudowa oświetlenia ulicznego w m. Brzóska-Gromki 11 685,00 zł, Osipy-Kolonia 15 767,00 zł, Świętek-Nowiny 29 520,00 zł, Osipy-Lepertowizna 18 669,00 zł, Osipy-Wydzioły Pierwsze 11 617,35 zł, Osipy-Wydzioły Drugie 11 285,25 zł, Dąbrowa-Dzięciel 3 000,00 zł (dokumentacja techniczna na budowę słupa). Łączna kwota 101 643,60 zł.

10.4. W ZAKRESIE POPRAWY INFRASTRUKTURY LOKALOWEJ

„Budowa przedszkola wraz z infrastrukturą towarzyszącą i zagospodarowaniem terenu w miejscowości Brzóska-Falki”. Przewidywana wartość Inwestycji 9 412 000,00 zł, w tym kwota wnioskowanych środków 8.000.000,00 zł. Przewidywana wartość środków własnych 1.412.000,00 zł. Aktualnie Gmina jest na etapie tworzenia niezbędnej dokumentacji.

10.5. W ZAKRESIE KULTURY FIZYCZNEJ, WYPOCZYNKU i REKREACJI

Budowa oraz doposażenie placów zabaw i boisk w miejscowościach Świętek-Nowiny, Mazury, Wiśniówek, Michałki, Wólka Mała, Brzóska-Gromki, Bryki, Brzóska-Tatary w tym:

- Świętek-Nowiny (budowa terenu rekreacyjnego) - 75.725,00 zł
- Mazury (stół do tenisa stołowego) - 1.298,00 zł
- Wiśniówek (ułożenie boiska do koszykówki sztuczną nawierzchnią) - 12.915,00 zł
- Michałki (wieżę wspinaczkową pajęczyna) - 13.413,15 zł
- Wólka Mała (dostaw urządzeń na plac zabaw) – 9.225,00 zł
- Brzóska- Gromki (wykonanie i montaż altany drewnianej) - 26.225,45 zł
- Brzóska-Gromki (montaż urządzeń siłowni zewnętrznej) - 8.548,50 zł
- Bryki (doposażenie terenu rekreacyjnego) - 5.104,50 zł
- Brzóska-Tatary (doposażenie terenu rekreacyjnego, wykonanie i montaż altany drewnianej) - 35.450,45 zł

Konserwacja bieżąca terenów rekreacyjnych na terenie Gminy Wysokie Mazowieckie

11. STAN MIENIA KOMUNALNEGO

11.1. GRUNTY

Ogólna powierzchnia gruntów komunalnych na terenie gminy wynosi 350,8779 ha, natomiast wartość mienia ogółem 69 858 512,00 zł.

W skład mienia komunalnego Gminy Wysokie Mazowieckie wchodzi:

- grunty rolne	-19,6007 ha
- grunty osiedlowe	- 15, 356 ha
- grunty pod drogami	- 273,633 ha
- nieużytki i wyrobiska	- 12,5288 ha
- lasy	- 5,1675 ha
- wody, stawy	- 24,5919 ha

Z powierzchni wyżej wymienionej należy wyodrębnić:

1. Grunty w użytkowaniu szkół i OSP o powierzchni	- 5,0430 ha
2. Grunty wdzierżawione	- 29,343 ha
3. Grunty użytkowane przez Wodociągi	- 1,2000 ha
4. W użytkowaniu wieczystym pozostają grunty o pow. 1,4215 ha i wartości 113602,26 zł.	

Łączna powierzchnia nabytych nieruchomości – 0,6918 ha na sumę 101.258,00 zł.

Łączna powierzchnia zbytych nieruchomości – 0,2117 ha na sumę 47.078,00 zł.

11.2. BUDYNKI I LOKALE

Podstawą gospodarowania lokalami mieszkalnymi jest *Wieloletni program gospodarowania zasobem mieszkaniowym na lata 2017-2026*, przyjęty uchwałą Nr 156/XXI/16 Rady Gminy Wysokie Mazowieckie z dnia 29 listopada 2016 r., w którym określono zasady racjonalnego i efektywnego gospodarowania posiadany zasobem mieszkaniowym. Do zasobu mieszkaniowego gminy wchodzi 2 lokale mieszkalne usytuowane w miejscowości Świątek Wielki.

Stan techniczny zasobu mieszkaniowego jest dobry i dostateczny. W najbliższych latach będzie wymagał jedynie remontów bieżących.

Do lokali użytkowych gminy należą:

- Wiejski Dom Kultury w Mazurach oraz Świetlica Wiejska w Mystkach-Rzymie,
- budynki poszkolne: budynek murowany w Wólce Dużej, budynek murowany w Kalinowie-Czosnowie, budynek murowany w Dąbrowie-Dzięciel budynek murowany w Gołaszach-Puszczy,
- budynki administracyjno-warsztatowe po SUR w Wysokiem Mazowieckiem,
- hydrofornie wiejskie w Jabłonce Kościelnej, Kalinowie-Czosnowie, Mazurach,
- budynek administracyjny Urzędu Gminy w Wysokiem Mazowieckiem.

11.3. ŚWIETLICE WIEJSKIE

Gmina Wysokie Mazowieckie dysponuje świetlicami wiejskimi w sołectwach: Bryki, Gołasze-Puszcza, Jabłonka Kościelna, Kalinowo-Czosnowo, Miodusy Wielkie, Mystki-Rzym, Osipy-Kolonia, Stara Ruś, Wólka Duża i Mała. Świetlice wiejskie są udostępniane nieodpłatnie na cele związane z działalnością samorządu terytorialnego oraz na cele społeczności lokalnej. Na pozostałe cele pomieszczenia wynajmowane są odpłatnie, według stawki określonej Zarządzeniem Nr 1/22 Wójta Gminy Wysokie Mazowieckie z dnia 3 stycznia 2022 r. w sprawie ustalenia wysokości opłat za udostępnianie sal osobom zainteresowanym i wskazania osób odpowiedzialnych za obiekt - gospodarzy obiektu. W roku 2023 odpłatnie sale wynajęto ogółem 95 razy.

Koszty funkcjonowania świetlic ze środków własnych gminy:

- zakup materiałów i wyposażenia do świetlic – 3 315,99 zł (w roku poprzednim 24 724,00 zł), opłata za media – 39 752,78 zł
- remonty – 33 486,00 zł
- usługi pozostałe (m.in. przegląd budynków p.poz., transport zakupionych towarów) – 17 607,26 zł

12. SIEĆ KOMUNIKACYJNA

Gmina Wysokie Mazowieckie jest stosunkowo dogodnie położona przy głównych trasach komunikacyjnych. Przez gminę przebiegają drogi:

- krajowa nr 66 Zambrów - Bielsk Podlaski - granica państwa,
- wojewódzka nr 678 Wysokie Mazowieckie - Białystok

i liczna sieć dróg powiatowych. Sieć tę uzupełniają drogi gminne o nawierzchni utwardzonej, łączące wszystkie miejscowości na terenie gminy.

W 2023 r. gmina zarządzała drogami o łącznej długości 125,99 km (w roku poprzednim 125,99 km), z czego 80,32 km posiadało nawierzchnię bitumiczną, 1,442 km - tłuczniową, 31,066 km - utwardzoną kruszywem i 13,162 km - nawierzchnię gruntową.

Zimowym utrzymaniem objęto drogi gminne o łącznej długości 92,4 km. Koszt zimowego utrzymania dróg w sezonie 2023/2024 wyniósł 50.122,80 zł.

Ważnym czynnikiem komunikacyjnym jest bliskie sąsiedztwo linii kolejowej w Szepietowie relacji Warszawa - Białystok. Linia kolejowa znajduje się w niedużej odległości od miasta (około 6 km), co zapewnia dobrą dostępność do transportu kolejowego i drogowego.

13. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

Infrastrukturę techniczną stanowią urządzenia, sieci przesyłowe i związane z nimi obiekty świadczące niezbędne i podstawowe usługi dla określonej jednostki przestrzenno-gospodarczej (tu gminy) w zakresie energetyki, dostarczania wody, odbioru odpadów, transportu, teletechniki.

Gmina jest zwodociągowana. Długość sieci wodociągowej wynosi 142,09 km, sieci kanalizacyjnej 5,17 km, z dwoma zbiorczymi oczyszczalniami ścieków. Na terenie gminy funkcjonuje 425 (w roku 2023 powstało 7) przydomowych oczyszczalni ścieków. Na analizowanym obszarze znajdują się trzy stacje uzdatniania wody (Jabłonka Kościelna obejmuje swym zasięgiem 23 miejscowości, Kalinowo-Czosnowo - 22 miejscowości i Mazury - 6 miejscowości). Pozostałe 3 miejscowości korzystają z ujęć innych gmin:

- Bryki - gm. Szepietowo,
- Michałki - m. Wysokie Mazowieckie,
- Rębiszewo-Studzianki - gm. Kołaki Kościelne.

Łącznie na terenie gminy do sieci wodociągowej podłączonych jest 1 531 budynków mieszkalnych, a do sieci kanalizacyjnej 45 budynki mieszkalne w m. Brzóska-Falki.

Administratorem gminnej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej jest Zakład Wodociągów, Kanalizacji i Energetyki Ciepłej Sp. z o. o. z siedzibą w Wysokiem Mazowieckiem.

Przez obszar gminy przebiega gazociąg wysokiego ciśnienia relacji Białystok - Łapy - Wyszaków na odcinku ok. 17 km. W gminie długość gazowej czynnej sieci rozdzielczej wynosiła gazowej i około 100 przyłączy.

Na obszarze gminy Wysokie Mazowieckie znajduje się około 70 stacji transformatorowych o mocy 15/0,4 kV. Obecnie w gminie zapotrzebowanie na energię elektryczną jest całkowicie zaspokajane. Przez obszar gminy przebiega linia energetyczna 400 kV Narew - Ostrołęka oraz napowietrzne linie energetyczne 110 kV krajowego systemu sieci WN:

- Zambrów - Wysokie Mazowieckie,
- Wysokie Mazowieckie - Czyżew-Osada,
- Wysokie Mazowieckie - Białystok,
- Wysokie Mazowieckie - Ciechanowiec.

Gmina Wysokie Mazowieckie zasilana jest energią elektryczną ze znajdującej się na jej terenie stacji transformatorowej 110/15 kV/GPZ/.

14. ZAGOSPODAROWANIE PRZESTRZENNE

Gmina posiada studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wysokie Mazowieckie przyjęte Uchwałą Nr 55/VII/11 Rady Gminy Wysokie Mazowieckie z dnia 24 czerwca 2011 roku, które zostało zmienione Uchwałą nr 129/XIX/20 Rady Gminy Wysokie

Mazowieckie z dnia 30 listopada 2020 r. w sprawie zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wysokie Mazowieckie dla terenów wskazanych do rozwoju funkcji aktywności rolniczej, gospodarczej, produkcyjno-usługowej z zabudową mieszkaniową towarzyszącą dla części miejscowości: Mystki-Rzym, Brzóska-Falki, Brok, Tybory-Żochy i Faszcz.

W 2023 roku procedowano prace planistyczne nad:

- uchwała nr 253/XXXVII/22 z dnia 28 października 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Wysokie Mazowieckie,

- uchwała nr 256/XXXVII/22 z dnia 29 listopada 2022 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Wysokie Mazowieckie dla przeznaczenia gruntów do zalesienia i ustalenia obszarów z zakazem zabudowy.

Ponadto, w roku 2023 realizowane były uchwały podjęte przez Radę Gminy Wysokie Mazowieckie w 2021 roku oraz w 2023 roku:

- uchwała nr 170/XXV/21 z dnia 22 lipca 2021 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla północno-zachodniej części terenów miejscowości Brzóska-Falki,

- uchwała nr 169/XXV/21 z dnia 22 lipca 2021 roku w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów miejscowości Osipy-Lepertowizna obejmującej południowo-wschodnią część terenów miejscowości Osipy-Lepertowizna,

- uchwała nr 307/XLV/23 z dnia 21 września 2023 r. zmieniająca uchwałę Rady Gminy Wysokie Mazowieckie w sprawie uchwalenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów miejscowości Brzóska-Falki obejmująca południowo- zachodnią część terenów miejscowości Brzóska-Falki w sprawie przystąpienia do sporządzenia zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenów miejscowości Brzóska-Falki obejmującej południowo - zachodnią część terenów miejscowości Brzóska-Falki.

W 2023 r. wydano 1 decyzję ustalającą lokalizację celu publicznego oraz 40 decyzji ustalających warunki zabudowy (od 1 decyzji wpłynęło odwołanie oraz 1 wniosek został wycofany).

Nowe numer domów - wydano 31 nowych numerów domów (w roku poprzednim -31):

Lp.	Miejscowość	2022 r.	2023 r.
------------	--------------------	----------------	----------------

1.	Osipy Kolonia	1	1
2	Gołasze-Puszcza	-	-
3	Michałki	4	1
4	Osipy-Zakrzewizna	3	1
5.	Brzóski-Falki	2	4
6.	Osipy-Lepertowizna	5	-
7.	Zawrocie-Nowiny	1	-
8.	Brzóski Brzeziński	-	1
9.	Brzóski-Markowizna	-	-
10.	Nowa Ruś	-	-
11.	Mystki-Rzym	-	-
12.	Tybory-Kamianka	-	-
13.	Tybory-Żochy	-	-
14	Miodusy Wielkie	4	-
15	Świeck -Nowiny	1	1
16	Osipy Wydziory Pierwsze	1	1
17	Wiśniówek	2	-
18	Tybory Wólka	1	-
19	Wólka Duża	1	-
20	Mścichy	1	-
21	Tybory Olszewo	1	-
21	Brok	1	-
22	Jabłonka Świerczewo	1	-
23	Osipy Wydziory Drugie	-	1
24	Dąbrowa Dzieciel	-	1
Łącznie		31	12

15. ROLNICTWO

Gmina Wysokie Mazowieckie jest obszarem typowo rolniczym. Struktura funkcjonalno-przestrzenna Gminy to przede wszystkim gospodarstwa rolne, nastawione na produkcję mleka. Średnia powierzchnia gospodarstwa to 10 ha. Główne uprawy na terenie gminy, to: kukurydza, zboża jare i ozime.

Gmina przeprowadziła nabór wniosków dot. zwrotu części podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej.

Informacja dot. zwrotu podatku akcyzowego w 2023 r.

Wyszczególnienie	2023 r.
Łączna liczba złożonych wniosków o zwrot podatku akcyzowego (szt.)	1063
Łączna średnia roczna liczba dużych jednostek przeliczeniowych bydła zgłoszona przez producentów rolnych we wnioskach o zwrot podatku akcyzowego	15 131,21
Średnia roczna liczba świń zgłoszona przez producentów rolnych we wnioskach o zwrot podatku	5 634,6200
Średnia roczna liczba dużych jednostek przeliczeniowych owiec zgłoszona przez producentów rolnych we wnioskach o zwrot podatku akcyzowego	0
Średnia roczna liczba dużych jednostek przeliczeniowych kóz zgłoszona przez producentów rolnych we wnioskach o zwrot podatku akcyzowego	0
Średnia roczna liczba dużych jednostek przeliczeniowych koni zgłoszona przez producentów rolnych we wnioskach o zwrot podatku akcyzowego	16,0000
Łączna ilość litrów oleju napędowego wykorzystanego do produkcji rolnej wynikająca z dołączonych przez producentów rolnych do wniosków o zwrot podatku faktur VAT lub kopii tych faktur (l)	1 458 034,63
Łączna kwota rocznego limitu zwrotu podatku akcyzowego zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (zł)	2 423 653,14
Kwota dokonanego zwrotu podatku akcyzowego producentom rolnym w okresie sprawozdawczym (zł)	2 106 855,40

16. OCHRONA ŚRODOWISKA I GOSPODARKA ODPADAMI

16.1. PROGRAM OCHRONY ŚRODOWISKA

W 2023 r. obowiązywał przyjęty dnia 16 grudnia 2020 uchwałą Rady Gminy Wysokie Mazowieckie *Program Ochrony Środowiska dla Gminy Wysokie Mazowieckie do 2023 r. z perspektywą do 2027 r.* Jest to dokument, zgodnie z którym gmina Wysokie Mazowieckie ma

realizować politykę ochrony środowiska. Obowiązek opracowania programu ochrony środowiska wynika z art. 17 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2020 r. poz. 1219 ze zm.).

Struktura i zawartość dokumentu jest zgodna z *Wytycznymi do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska z 2015 r.*, opublikowanymi przez Ministerstwo Środowiska (zwanymi dalej *Wytycznymi*). Zgodnie z założeniami polityki ochrony środowiska przedmiotowy dokument opracowano w oparciu o zapisy strategii rozwoju, programów i dokumentów programowych, o których mowa w ustawie z dnia 6 grudnia 2006 r. o zasadach prowadzenia polityki rozwoju (Dz. U. z 2019 r. poz. 1295 ze zm.). Zgodnie z *Wytycznymi* ramy czasowe *Programu* zostały określone zbieżnie z okresami obowiązywania głównych dokumentów strategicznych i programowych w obszarze ochrony środowiska – do 2020 roku.

W ramach *Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Wysokie Mazowieckie do 2023 r.*, z perspektywą do roku 2027:

- oceniono stan środowiska naturalnego i przeanalizowano zagrożenia i problemy poszczególnych komponentów środowiska;
- określono cele, kierunki interwencji oraz zadania, zmierzające do poprawy stanu środowiska;
- przedstawiono harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji zadań ujętych w opracowaniu.

Opis stanu środowiska poprzedzony został analizą przyczyn takiego stanu oraz wpływu środowiska na życie gospodarcze i społeczne. Oceny stanu środowiska dokonano z uwzględnieniem dziesięciu obszarów interwencji, tj.: ochrona klimatu i jakości powietrza, zagrożenia hałasem, pola elektromagnetyczne, gospodarowanie wodami, gospodarka wodno-ściekowa, zasoby geologiczne, gleby, gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, zasoby przyrodnicze, zagrożenia poważnymi awariami.

W każdym z obszarów interwencji uwzględniono zagadnienia horyzontalne, tj.:

- adaptację do zmian klimatu,
- monitoring środowiska,
- nadzwyczajne zagrożenia środowiska,
- działania edukacyjne.

Cele i kierunki interwencji ujęte w *Programie* wyznaczono na podstawie zdefiniowanych zagrożeń i problemów w poszczególnych obszarach interwencji, w oparciu o analizę założeń dokumentów strategicznych i programowych. Cele i kierunki *Programu* mają charakter komplementarny, co oznacza, że realizacja zamierzeń w jednym z obszarów interwencji przyczynia się do osiągnięcia celów w innych obszarach. W ramach 10 obszarów interwencji, wyznaczono 18 celów. Realizacji tych założeń posłużyć mają działania podejmowane w 16 kierunkach interwencji.

Łącznie wyznaczono 132 zadania. Realizacja zadań wyznaczonych w obrębie jednego obszaru, może się przyczynić do zaspokojenia potrzeb, czy też poprawy stanu środowiska w obrębie innego komponentu. Koszty realizacji zadań zostały oszacowane na podstawie informacji przekazanych w ankietach od jednostek samorządowych i innych jednostek publicznych. Pod uwagę wzięto również możliwości finansowania przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska w perspektywie 2014-2020 roku. Łącznie szacunkowe koszty realizacji *Programu* na terenie gminy wyniosą ponad 41,470 mln zł. Największy udział środków finansowych przypada na obszar interwencji Ochrona klimatu i jakości powietrza.

Dla każdego z celów proponowanych w *Programie* określono wskaźniki realizacji. Dla każdego wskaźnika wskazano wartość bazową, źródło danych oraz wartość docelową przewidywaną do osiągnięcia w 2028 r.

16.2. ODPADY KOMUNALNE

Nowym systemem gospodarowania odpadami komunalnymi na terenie Gminy Wysokie Mazowieckie zostały objęte nieruchomości zamieszkałe przez mieszkańców od 1 lipca 2013 r. Pozostałe nieruchomości niezamieszkałe, w tym miejsca prowadzenia działalności gospodarczej oraz budynki użyteczności publicznej, są zobowiązane do posiadania umowy na odbiór odpadów z firmą wpisaną do rejestru działalności regulowanej, prowadzonego przez Wójta Gminy Wysokie Mazowieckie.

Odpady komunalne to odpady powstające w gospodarstwach domowych z wyłączeniem pojazdów wycofanych z eksploatacji, a także odpady niezawierające odpadów niebezpiecznych, pochodzące od innych wytwórców odpadów, które ze względu na swój charakter lub skład są podobne do odpadów powstających w gospodarstwach domowych.

Przez *gospodarowanie odpadami* rozumie się zbieranie, transport, przetwarzanie odpadów, łącznie z nadzorem nad tego rodzaju działaniami, jak również późniejsze postępowanie z miejscami unieszkodliwiania odpadów oraz działania wykonywane w charakterze sprzedawcy odpadów lub pośrednika w obrocie odpadami.

Na terenie Gminy Wysokie Mazowieckie odpady komunalne powstają głównie w gospodarstwach domowych, a także na terenach nieruchomości niezamieszkałych (obiekty użyteczności publicznej oraz infrastruktury).

W trybie przetargu nieograniczonego został wyłoniony odbiorca odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych – Zakład Wodociągów, Kanalizacji i Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Wysokiem Mazowieckiem. W ramach powyższej umowy nieruchomości zamieszkałe zostały wyposażone w worki na odpady selektywne. Odpady komunalne z terenu Gminy Wysokie

Mazowieckie odbierane są w postaci zmieszanej i selektywnej. Zorganizowany w gminie system selektywnej zbiórki odpadów, prowadzony jest z podziałem na następujące frakcje:

- odpady z papieru, w tym z tektury, odpady opakowaniowe z papieru i tektury,
- odpady ze szkła,
- odpady metali, w tym odpady opakowaniowe z metali, odpady z tworzyw sztucznych, w tym odpady opakowaniowe z tworzyw sztucznych oraz opakowania wielomateriałowe,
- odpady ulegające biodegradacji,
- popiół,
- odpady zmieszane.

Niesegregowane odpady komunalne (zmieszane) odbierane są z nieruchomości raz na miesiąc w miesiącach styczeń, luty, marzec, październik, listopad, grudzień; a w miesiącach od kwietnia do października, raz na dwa tygodnie.

Selektywnie zebrane odpady z papieru i tektury, szkła, tworzywa sztucznego oraz zebrane łącznie metal i opakowania wielomateriałowe oraz popiół gromadzone oddzielnie w odpowiednich workach z folii lub pojemnikach do selektywnej zbiórki, odbierane są z nieruchomości raz w miesiącu.

Gmina Wysokie Mazowieckie zapewnia 4 mobilne PSZOK-i:

1. Mobilny PSZOK w m. Jabłonka Kościelna,
2. Mobilny PSZOK w m. Dąbrowa-Dzięciel,
3. Mobilny PSZOK w m. Kalinowo-Czosnowo,
4. Mobilny PSZOK w m. Stara Ruś.

Gmina Wysokie Mazowieckie na 2023 rok udzieliła zamówienia publicznego Zakładowi Wodociągów, Kanalizacji i Energetyki Ciepłej Sp. z o. o. w Wysokim Mazowieckiem na „Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych z terenu Gminy Wysokie Mazowieckie oraz zorganizowanie i prowadzenie punktu selektywnej zbiórki odpadów komunalnych (PSZOK)”.

Oprócz możliwości oddawania zużytych przedmiotów do punktu selektywnej zbiórki odpadów zlokalizowanego na terenie miasta Wysokie Mazowieckie przy ulicy Białostockiej 26, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny, odpady wielkogabarytowe oraz zużyte opony odbierane są po ich wystawieniu przed posesje dwa razy w roku, w terminach określonych w harmonogramie odbioru odpadów. Odpady zielone, powstające w wyniku pielęgnacji zieleni na terenie nieruchomości zamieszkałych mogą być kompostowane w przydomowych kompostownikach, jeżeli nie powoduje to uciążliwości dla użytkowników sąsiednich nieruchomości. Popiół powstały ze spalania węgla kamiennego może być gromadzony na posesji celem zagospodarowania jeżeli nie powoduje to

uciążliwości dla użytkowników sąsiednich nieruchomości z zastrzeżeniem niewysypywania popiołu na drogi, chodniki, koryta rzek, w miejsca zalesione i inne miejsca nielegalnych wysypisk.

Powstające w gospodarstwach domowych odpady ulegające biodegradacji powinny być w pierwszej kolejności wykorzystywane przez mieszkańców we własnym zakresie np. poprzez kompostowanie w przydomowych kompostownikach w zabudowie jednorodzinnej. Kompostowanie w przydomowych kompostownikach może być elementem ograniczania ilości powstających odpadów biodegradowalnych i uwzględniane przy wyliczaniu wypełnienia limitu ograniczenia ilości odpadów biodegradowalnych kierowanych do składowania.

Wpływy z tytułu opłat za gospodarowanie odpadami komunalnymi: 1 118 363,78 zł.

Łączne zaległości na dzień 31.12.2023r.: 166 750,09 zł

Właściciele 373 gospodarstw domowych z terenu Gminy Wysokie Mazowieckie nie uregulowali opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi na koniec 2023 roku.

Koszty obsługi systemu w 2023 roku:

Łącznie 957 736,30 zł

- Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych: 900 066,30 zł

- Koszty administracyjne: 57 670 zł

Liczba osób zameldowanych w Gminie Wysokie Mazowieckie na dzień 31.12.2023 r. wynosiła 5490.

Systemem gospodarowania odpadami komunalnymi na dzień 31.12.2023 r. objęto 4443 osób (1421 gospodarstw domowych).

Zestawienie zadeklarowanych ilości osób według metod płatności na koniec 2023 roku

Lp.	Kryterium	Ilość osób segregujących odpady	Ilość osób niesegregujących odpady	Ilość całkowita
1	Gospodarstwo domowe	4443	0	4443
2	Karta Dużej Rodziny	1201	0	1201

W 2023 roku udzielono zniżek za posiadanie przydomowego kompostownika w kwotach:

Miesiąc	Kwota zniżki [zł]
Styczeń	3975,00
Luty	3979,00
Marzec	4003,00
Kwiecień	4003,00
Maj	3996,00
Czerwiec	3993,00
Lipiec	4010,00
Sierpień	4014,00

Wrzesień	4025,00
Październik	3999,00
Listopad	3987,00
Grudzień	3981,00

Ilość poszczególnych odpadów komunalnych pochodzących z terenu gminy w roku 2023:

L. p.	Kod Odpadu	Masa Odebrana – Nieruchomości zamieszkałe (Mg)	Masa Odebrana – Nieruchomości niezamieszkałe [Mg]
1	15 01 07 Opakowania ze szkła	76,5	2,8
2	15 01 01 Opakowania z papieru i tektury	46,49	0,6
3	15 01 02 Opakowania z tworzyw sztucznych	5,75	
4	20 03 01 Nie segregowane (zmieszane) odpady komunalne	439,74	
5	20 01 36 Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21, 20 01 23 i 20 01 35	3,825	8,825
6	15 01 06 Zmieszane odpady opakowaniowe	47,48	
7	20 03 07 Odpady wielkogabarytowe	32,34	8,64
8	15 01 04 Opakowania z metali	4,3	1,159
9	16 01 03 Zużyte opony		5,9

Zgodnie z sprawozdaniem złożonym w BOD w Gminie Wysokie Mazowieckie poziom recyklingu w roku 2023 wyniósł 57,97 %. Wymagany poziom został zatem osiągnięty.

Poziom ograniczenia masy odpadów biodegradowalnych w roku 2023 wyniósł 6,33 % - poziom został osiągnięty.

Poziom składowania odpadów został określony według ustawowych wyznaczników na 33,07 % - poziom został przekroczony 3,07 %. Wynika to z faktu, iż do obliczeń wskaźnika poziomu składowania odpadów komunalnych wskazane było wzięcie do obliczeń tonażu wszystkich odpadów przekazanych do składowania na składowisku, pomimo wysegregowania z nich odpadów opakowaniowych o kodach 15 01 01, 15 01 02, 15 01 04, których waga została następnie wzięta do obliczeń poziomu recyklingu.

16.3.ODPADY NIEBEZPIECZNE

W ramach Programu Priorytetowego „Ogólnopolski program finansowania usuwania wyrobów zawierających azbest. Część 1) Przedsięwzięcia w zakresie demontażu, zbierania, transportu oraz unieszkodliwiania odpadów zawierających azbest, zgodne z gminnymi programami usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest” wykonawca zadania – firma HUBER Hubert Wieczorek z siedzibą w m. Góra Puławska odebrał odpady zawierające azbest pochodzące z pokryć dachowych z 141 gospodarstw znajdujących się na terenie Gminy Wysokie Mazowieckie. Masa odebranych odpadów wynosiła łącznie 1080,99 Mg.

16.4. OCHRONA POWIETRZA

Zapewniając pomoc mieszkańcom Gminy Wysokie Mazowieckie – w celu uzyskania dofinansowania na wymianę źródła ciepła, termomodernizację, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, montaż instalacji fotowoltaicznej oraz solarnej - dnia 20 lipca 2019 r. w Suwałkach zostało zawarte porozumienie z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku, na podstawie którego do zadań Gminy Wysokie Mazowieckie należą działania doradcze i informacyjne dotyczące uczestnictwa w programie Czyste Powietrze.

16.5. OPIEKA NAD ZWIERZĘTAMI

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Gminy Wysokie Mazowieckie na 2023 rok, przyjęty uchwałą Rady Gminy Wysokie Mazowieckie nr 273/XL/23 z dnia 15 lutego 2023 r. zawierał metody walki z bezdomnością zwierząt spełniające pewne powszechnie przyjęte standardy, zapewniające zwierzętom należyty poziom opieki i humanitarne traktowanie. Katalog sposobów przeciwdziałaniu zjawisku bezdomności nie wyczerpuje się na tych propozycjach. W tej kwestii istotna jest też kreatywność i innowacyjność podmiotów zainteresowanych problemem m.in. mieszkańców, służb weterynaryjnych, czy też kół łowieckich. Przewidzianymi między innymi metodami walki z bezdomnością zwierząt jest program sterylizacji i kastracji zwierząt, popularyzacja przygarnięcia bezdomnego zwierzęcia - czyli zaopiekowanie się zwierzęciem w sposób trwały przez osoby fizyczne. W celu zachęcenia osób do przygarnięcia bezdomnego zwierzęcia w sposób trwały, Gmina z własnych środków zapewnia dla zwierząt jej podlegającym wstępną, konieczną opiekę weterynaryjną np.: odrobaczenie, szczepienia, sterylizację, kastrację i inne. W programie określona jest również wysokość środków przewidzianych w budżecie gminy na realizację zadań przewidzianych do realizacji w ramach programu – 30 000,00 zł

Gmina Wysokie Mazowieckie w 2023 roku posiadała podpisaną umowę w celu zapewnienia opieki bezdomnym zwierzętom z Pensjonatem dla zwierząt (Cyganowo) Czesław Anzel, ul. Mickiewicza 44, 16-500 Sejny REGON 790774758 NIP 8441831809. Ponadto, Gmina posiadała podpisaną umowę z MIOVET PRZYCHODNIĄ DLA ZWIERZĄT ul. Ogrodowa 10A, 18-200 Wysokie Mazowieckie NIP 722-100-64-30 na świadczenie usług z zakresu opieki weterynaryjnej nad bezdomnymi i wolnożyjącymi zwierzętami z terenu gminy Wysokie Mazowieckie, w tym zwierzętom będącym ofiarami zdarzeń drogowych.

W 2023 roku Gmina Wysokie Mazowieckie udzieliła pomocy 12 bezpańskim psom, w tym 8 psom poprzez znalezienie im nowego opiekuna (trwale przygarnięcie przez osobę fizyczną).

Problem bezdomności kotów na terenie Gminy Wysokie Mazowieckie w 2023 roku nie występował. W tym celu wydatkowano kwotę 27 654,93 zł na realizację całego zadania przewidzianego w ustawie o ochronie zwierząt w 2023 roku.

17. OŚWIATA

Do Szkoły Podstawowej im. Jana Pawła II w Jabłonce Kościelnej w roku szkolnym 2022/2023 uczęszczało 115 uczniów do klas I – VIII oraz 56 dzieci do oddziałów przedszkolnych. W roku szkolnym 2023/2024 uczęszcza 113 uczniów do klas I - VIII oraz 51 dzieci do oddziałów przedszkolnych. Na dzień 30 września 2023 roku zatrudnionych było 28 nauczycieli w tym 4 nauczycieli na niepełnym etacie, jeden przebywa na urlopie macierzyńskim oraz 11 pracowników obsługi i administracji (2 na niepełnych etatach). Szkoła zatrudniała także Inspektora Ochrony Danych (IOD), BHP oraz animatora sportu na „Orliku”.

Z tytułu funkcjonowania szkoły w roku 2023 poniesiono wydatki dotyczące:

- utrzymania szkoły podstawowej - 2 226 206,52 zł,
- utrzymania oddziałów przedszkolnych - 637 016,94 zł
- utrzymania stołówki szkolnej – 266 744,73 zł
- utrzymania świetlicy szkolnej - 105 951,42 zł
- stosowania specjalnej organizacji nauki w Oddziale Przedszkolnym- 82 202,64 zł
- stosowania specjalnej organizacji nauki w szkole podstawowej – 300 088,71 zł
- odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych dla nauczycieli emerytów – 33 600,00zł.
- utrzymanie boiska „Orlik” - 20 156,17 zł

W styczniu 2023 uroczystie dokonano otwarcia nowego skrzydła szkoły. W sumie do użytku oddano prawie 600 m² powierzchni użytkowej. Mieszczą się tam: biblioteka szkolna i publiczna z zapleczem i gabinetem kierownika, sala konferencyjna wykorzystywana przez „Klub Seniora” oraz

na potrzeby szkolne, sala przedszkolna z zapleczem oraz sala zabaw i pomieszczenia „Klubu dziecięcego”. Budynek dostosowany jest dla osób niepełnosprawnych. Dzięki budowie nowego skrzydła nastąpiły także zmiany w starej części szkoły. Między innymi nauczyciele otrzymali nowy przestronny pokój nauczycielski.

W maju odbył się w szkole coroczny konkurs poezji i piosenki angielskiej. Była to już 8 edycja, w której uczestniczyli uczniowie z 10 szkół z powiatu wysokomazowieckiego.

W roku 2023 podobnie jak w poprzednim, szkoła uczestniczyła w projekcie Erasmus+. We wrześniu młodzież klas V – VIII spędziła 2 tygodnie w Grecji na wyjeździe edukacyjnym, gdzie mogła poszerzyć wiedzę o tym regionie Europy, a także rozwinąć swoje umiejętności językowe. Całe to przedsięwzięcie odbywało się przy współpracy z dwoma greckimi szkołami mieszczącymi się na Riwierze Olimpijskiej.

W październiku uczniowie klasy czwartej uczestniczyli w uroczystym wręczeniu komputerów przenośnych w ramach projektu „Laptopy dla ucznia”. Laptopy zostały uczniom przekazane przez Wójta Gminy Wysokie Mazowieckie.

W okresie wakacji dokonano niezbędnych remontów i napraw w budynku szkoły i otoczenia. Przeprowadzono między innymi naprawę nawierzchni na boisku „Orlik”. Następny etap remontu „Orlika” zaplanowany jest na rok 2024.

18. OPIEKA NAD DZIEĆMI DO LAT 3

10 maja 2023 roku Uchwałą Rady Gminy Wysokie Mazowieckie został utworzony Klub Dziecięcy „Baśniowy Sad” w Jabłonce Kościelnej.

W 2023 roku Gmina Wysokie Mazowieckie uczestniczyła w realizacji projektu FERS: Tworzenie nowych miejsc opieki w ramach Programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „MALUCH+ 2022-2029”, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego Plus w ramach priorytetu 3 programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021-2027.

W ramach tego projektu pt. „Wyposażenie klubu dziecięcego w Jabłonce Kościelnej”, Gmina Wysokie Mazowieckie otrzymała kwotę 198 560,00 zł, w tym wartość dofinansowania z UE to 163 851,71 zł. Głównym celem było utworzenie 16 miejsc opieki w klubie dziecięcym i dofinansowanie na funkcjonowanie tych miejsc na okres 36 miesięcy.

W ramach zadania zostało zakupione wyposażenie do nowoutworzonego klubu dziecięcego. Została wyposażona:

- sala do opieki dziennej w tym: meble, wyposażenie, multimedia, zabawki i pomoce dydaktyczne;
- gabinet kierownika klubu: meble, sprzęt komputerowy;
- pomieszczenie kuchenne: meble, sprzęt AGD, pozostałe wyposażenie kuchenne;

- plac zabaw dla dzieci: bezpieczną nawierzchnię, ogrodzenie, zabawki i wyposażenie.

Od 01.09.2023 roku do Klub Dziecięcego „Baśniowy Sad” w Jabłonce Kościelnej uczęszcza 16 dzieci. Zatrudniono również trzy opiekunki dziecięce. Miesięczna kwota przyznanego dofinansowania na 1 dziecko wynosiła 836,00 zł. W 2023 roku kwota dofinansowania wynosiła 53 504,00 zł. Dofinansowanie zostało przyznana na okres 36 miesięcy.

Klub Dziecięcy sprawuje opiekę nad dziećmi w wieku od 1 do 3 lat, w godzinach od 6:30 do 15.30, od poniedziałku do piątku (z wyjątkiem dni ustawowo wolnych od pracy).

Do zadań klubu dziecięcego należy w szczególności:

- 1) zapewnienie dziecku opieki w warunkach bytowych zbliżonych do warunków domowych;
- 2) zagwarantowanie dziecku właściwej opieki pielęgnacyjnej oraz edukacyjnej, przez prowadzenie zajęć zabawowych z elementami edukacji, z uwzględnieniem indywidualnych potrzeb dziecka;
- 3) prowadzenie zajęć opiekuńczo-wychowawczych i edukacyjnych, uwzględniających rozwój psychomotoryczny dziecka, właściwych do wieku dziecka.

Rada Gminy ustaliła miesięczną opłatę za pobyt dziecka w Klubie Dziecięcym w wymiarze do 9 godzin w wysokości 700 zł tytułem opłaty stałej. Stawkę za całodienne wyżywienie przygotowane przez kuchnię w Szkole Podstawowej w Jabłonce Kościelnej dla dzieci uczęszczającym do klub, dyrektor szkoły ustalił w wysokości 12 zł /dzień.

Wydatki poniesione na działalność klub dziecięcego w 2023 r wyniosły 135 066,59 zł.

Dochody uzyskane z tytułu opłaty stałej i opłaty za wyżywienie dzieci wyniosły 57 400 zł.

19. POMOC SPOŁECZNA

Pomoc i wsparcie w gminie Wysokie Mazowieckie z pomocy społecznej w 2023 roku uzyskało 158 osób, co stanowiło 2,88 % wszystkich mieszkańców gminy. W stosunku do 2022 roku, łączna liczba osób korzystających z pomocy i wsparcia zmniejszyła się o 25 osób. Natomiast liczba rodzin, którym przyznano świadczenie z pomocy społecznej zmniejszyła się w stosunku do roku poprzedniego o 4 osoby. W przypadku długotrwale korzystających z pomocy społecznej ich liczba osiągnęła poziom 95 osób, co oznaczało wzrost w stosunku do roku 2022 o 19 osób. Pomoc w postaci świadczeń pieniężnych uzyskało 110 osób, zaś w postaci świadczeń niepieniężnych 68 osób.

W gminie Wysokie Mazowieckie najczęściej występującymi przyczynami trudnej sytuacji życiowej osób i rodzin a jednocześnie powodami ubiegania się o pomoc społeczną, było kolejno: niepełnosprawność – 66 osób, ubóstwo – 60 osób, bezrobocie – 52 osoby, długotrwała lub ciężka choroba i bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego – 42 osoby oraz potrzeba ochrony macierzyństwa.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach świadczenia niepieniężnego opłacał składkę zdrowotną od wypłaconych świadczeń (zasiłek stały) za 21 osób w kwocie 10 619,13 zł.

Pomoc w formie specjalistycznych usług opiekuńczych w 2023 r. uzyskało 3 dzieci. Osoby realizujące świadczenie tj. logopeda, pedagog, psycholog oraz terapeuta integracji sensorycznej zostały zatrudnione na umowę zlecenie. Zauważalny jest nadal wzrost potrzeb świadczenia pomocy w powyższej formie w stosunku lat ubiegłych.

Na realizację programu „Posiłek w szkole i w domu” w 2023 roku przeznaczono ogółem 87 556,30 zł. W jego realizacji udział wzięło 91 osób w tym dzieciom, uczniom i młodzieży oraz osobą dorosłym, w formie posiłku lub pomocy finansowej na zakup posiłku lub żywności, jeżeli dochód nie przekracza 200% kryterium dochodowego pomocy społecznej. Z dożywiania w postaci bezpłatnych obiadów w szkole skorzystało 23 dzieci w 5 placówkach tj. Szkoła Podstawowa Nr 1 w Wysokiem Mazowieckiem, Miejski Zespół Szkół w Wysokiem Mazowieckiem, Szkoła Podstawowa w Jabłonce Kościelnej, Szkoła Podstawowa w Sokołach oraz Zespół Szkół w Janowie Podlaskim.

Z zasiłków stałych skorzystało 23 osoby, łączna kwota świadczeń wyniosła 122 874,66 zł. Zasiłek przysługuje z tytułu niepełnosprawności lub z tytułu osiągnięcia wieku emerytalnego osobom, które nie nabyły prawa do świadczenia z innego źródła.

Dla 19 rodzin wypłacono zasiłki okresowe na łączną kwotę 51 554,54 zł.

Ze środków własnych gminy na zasiłki celowe i specjalne zasiłki celowe (w tym: pokrycie kosztów zakupu opału leków, odzieży, środków czystości, żywności, opłacenie pogrzeb podopiecznego oraz zdarzenie losowe) wydatkowano kwotę 12 913,53 zł.

Osobie wymagającej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. W 2023 roku było umieszczonych 8 osób - tj. DPS w Grajewie 2 osoby, DPS w Tykocinie 1 osoba, DPS w Kozarzach 3 osoby, DPS w Choroszczy 1 osoba oraz DPS w Czarnowie 1 osoba. Jedna osoba oczekuje w kolejce na umieszczenie w domu pomocy społecznej oraz wobec 1 osoby złożono wniosek do Sądu o umieszczenie w domu pomocy społecznej bez jej zgody.

Ośrodek Pomocy Społecznej realizował Program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej „Asystent rodziny”. Asystent rodziny pracował z 5 rodzinami (w tym 3 rodziny zobowiązane przez sąd), a liczba dzieci w rodzinach objętych opieką asystenta wynosiła 15. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zgodnie z zapisem art. 191 ust. 9 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej pokrywał część wydatków ponoszonych przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wysokiem Mazowieckiem na 5 rodzin zastępczych zamieszkałych na terenie gminy mające w pieczy zastępczej 6 dzieci. Środki wydatkowane na ten cel

wynosiły 28 558,50 zł i w całości pochodziły z budżetu gminy. Dodatkowo od lipca 2023 roku Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Wysokiem Mazowieckiem obciąża Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wysokiem Mazowieckiem kosztami opieki koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej.

Praca Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Wysokiem Mazowieckiem to obecnie szeroko rozumiana polityka społeczna. Do kolejnych działań, oprócz zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej, które realizuje GOPS należą zadania własne gminy i zadania zlecone gminie wynikające z innych regulacji prawnych m.in. z zakresu świadczeń rodzinnych, pomocy materialnej dla uczniów o charakterze socjalnym, opłacania składki ubezpieczenia zdrowotnego i społecznego, funduszu alimentacyjnego, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, programu Czyste powietrze oraz Karty Dużej Rodziny.

Liczba rodzin pobierających w roku oceny zasiłek rodzinny wyniosła 94. W stosunku do roku poprzedniego liczba ta zmalała o 22 rodziny. Całkowita kwota przyznanego świadczenia w formie zasiłku rodzinnego wyniosła 489 422,93 zł i w porównaniu z rokiem poprzednim zmalała o 100 407,26 zł.

Ze świadczeń rodzicielskich skorzystało 10 osób na kwotę 110 607,60 zł. Spadek w stosunku roku ubiegłego o 2 osoby.

Zapomogę z tyt. urodzenia dziecka (tzw. becikowe) otrzymało 31 osób na kwotę 31 000,00 zł. Spadek w stosunku roku ubiegłego o 7 osób.

Zasiłek pielęgnacyjny otrzymało 126 osób na kwotę 325 919,00 zł. Spadek w stosunku roku ubiegłego o 6 osób.

Świadczenie pielęgnacyjne otrzymało 27 osób na kwotę 772 719,00 zł. Spadek w stosunku roku ubiegłego o 1 osobę.

Z funduszu alimentacyjnego skorzystało 6 osób na kwotę 28 650,00 zł, liczba osób korzystających zmalała o 5.

Opłacono składkę na ubezpieczenia społeczne za 23 osoby na kwotę 134 459,41 zł. Spadek w stosunku roku ubiegłego o 2 osoby.

Z świadczenia za życiem skorzystała jedna osoba na kwotę 4 000,00 zł.

W ramach programu „Czyste powietrze” złożono 83 wnioski o wydanie zaświadczenia o wysokości przeciętnego miesięcznego dochodu przypadającego na jednego członka gospodarstwa domowego. Odnotowuje się znaczący wzrost liczby wydawanych zaświadczeń.

Wnioski o wsparcie w postaci stypendium socjalnego złożyło 11 rodzin, a świadczenie otrzymało 31 uczniów na kwotę 34 115 zł., wsparcie w postaci zasiłku szkolnego otrzymał jeden uczeń w wysokości 620 zł.

W ramach działań na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej w pracach Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Wysokie Mazowieckie w 2023 roku uczestniczyło 5 pracowników ośrodka pomocy. W roku oceny odbyło się 5 posiedzenia Zespołu. Działaniami w ramach procedury „Niebieskiej Karty” objęto 53 osoby. Wydatki ośrodka na realizację zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie wyniosły 3 219,23 zł. Środki wydatkowano na szkolenie członków zespołu i grup diagnostyczno-pomocowych.

W ramach realizacji ogólnopolskiego rządowego programu Karta Dużej Rodziny w 2023 r., wydano 190 kart tradycyjnych i 190 kart elektronicznych.

Dodatkowo ośrodek realizował działanie pozaustawowe tj. pomoc w formie dostarczenia produktów żywnościowych w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Najbardziej Potrzebującym – podprogram 2021 plus. Żywność przekazano łącznie dla 77 osób z 29 rodzin.

W 2023 roku gmina Wysokie Mazowieckie przystąpiła do realizacji Projektu w ramach programu Fundusze Europejskie dla Podlaskiego 2021- 2027 w ramach środków EFS Plus „Program teleopieki domowej - program wsparcia polityki senioralnej oraz osób z niepełnosprawnościami”. Wsparcie otrzyma 6 mieszkańców z terenu gminy oraz zostaną zatrudnione osoby do sprawowania usług.

W ramach współpracy ze Stowarzyszeniem Pomocy Bliźniemu „Mar-Kot” w Kalinowie Czosnowie przekazywano dla najbardziej potrzebujących mieszkańców gminy otrzymane od stowarzyszenia produkty żywnościowe.

Poza udzielanymi świadczeniami pieniężnymi wśród zadań pomocy społecznej, na plan pierwszy w świadczeniach niepieniężnych wysuwa się praca socjalna. Jest to świadczenie udzielane bez wydawania decyzji administracyjnej, niezależnie od dochodu, a zarazem jest to działalność zawodowa, skierowana na niesienie pomocy osobom, które są często nieporadne i potrzebują wsparcia w zaspokajaniu swoich potrzeb życiowych. Pomocą udzielaną wyłącznie w postaci pracy socjalnej w roku oceny objęto 54 rodziny o łącznej liczbie 67 osób. W 2023 r. pracownicy socjalni przeprowadzili 164 wywiadów środowiskowych. Systematycznie monitorowali rodziny zagrożone kryzysem oraz współpracowali z wieloma instytucjami w celu poprawy jakości życia mieszkańców gminy Wysokie Mazowieckie.

Przedstawione dane liczbowe dowodzą, że skala potrzeb w gminie Wysokie Mazowieckie od kilku lat utrzymuje się na zbliżonym poziomie. Odnotowuje się ogólną tendencję spadkową liczby rodzin i liczba osób w rodzinach korzystających z pomocy społecznej. Co przekłada się na spadek wydatków ponoszonych na zadania z zakresu polityki społecznej.

Niepokojącym zjawiskiem jest fakt, iż zwiększa się liczba osób w tzw. wieku

poprodukcyjnym. Zauważalny jest utrzymująca się tendencja wzrostowa zapotrzebowania na świadczenie z pomocy społecznej w postaci usług opiekuńczych dla osób starszych i niepełnosprawnych oraz wzrost zapotrzebowania na świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych dla niepełnosprawnych dzieci. W przyszłości może skutkować to zwiększeniem nakładów finansowych z przeznaczeniem na świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania podopiecznych lub ponoszeniem odpłatności za pobyt podopiecznych w domu pomocy społecznej i aby niwelować tego typu koszty gmina przystąpiła do realizacji Projektu „Program teleopieki domowej - program wsparcia polityki senioralnej oraz osób z niepełnosprawnościami”. Zasadnym jest zabezpieczenie środków na realizację tego zadania.

Pracownicy socjalni spotykają się z nowymi wyzwaniami i dodatkowymi zadaniami, niejednokrotnie wykraczającymi poza ustawowe zadania, ważnym jest zatem podejmowanie stałych działań w kierunku profesjonalizacji kadry pomocy społecznej – obecnie pracownik socjalny to nie tylko osoba wspierająca w trudnej sytuacji, ale również superwizor rodziny, inspirator działań itp.

W celu ograniczenia procesu niewydolności i tym samym umieszczenia dziecka w placówkach opiekuńczych oraz powrotu dzieci już umieszczonych w pieczy zastępczej do rodziny biologicznej został zatrudniony Asystent rodziny, ważne jest kontynuowanie tej formy pomocy rodzinie i zabezpieczenie środków w budżecie.

W dalszym ciągu należy stawiać na rozwój działalności Klubu Seniora w Jabłonce Kościelnej jako forma aktywizacji społecznej oraz zaspakajania potrzeb kulturowych środowiska osób starszych w gminie Wysokie Mazowieckie.

20. GMINNA BIBLIOTEKA PUBLICZNA

Gminna Biblioteka Publiczna w Jabłonce Kościelnej rozpoczęła swoją działalność we wrześniu 2019 r. Siedziba Biblioteki mieści się w budynku szkoły podstawowej. Bezpośredni nadzór nad organizacją i funkcjonowaniem sprawuje kierownik biblioteki, natomiast nadzór merytoryczny i fachową pomoc zapewnia Książnica Podlaska im. Łukasza Górnickiego w Białymstoku. Biblioteka służy rozwijaniu i zaspakajaniu potrzeb czytelnich, kulturalnych i informacyjnych społeczeństwa oraz uczestniczy w upowszechnianiu wiedzy i kultury.

W bibliotece w 2023 r. przybyło 353 woluminów, w tym: z zakupu (środki samorządowe) – 343 szt., inne wpływy – 10 szt. Ubytków w ciągu 2023 roku nie było. Księgozbiór - stan w dniu 31.12.2022 r. wynosił 2645 szt., w tym:

- literatura piękna dla dorosłych – 1011 szt.,
- literatura piękna dla dzieci – 781 szt.,
- inna – 853 szt.

Wypożyczenia księgozbioru w ciągu roku – 4047, w tym:

- wypożyczenia literatury pięknej dla dorosłych – 731,
- wypożyczenia literatury pięknej dla dzieci – 3288,
- wypożyczenia literatury innej – 28.

Czytelnicy (wypożyczający) zarejestrowani w ciągu roku w bibliotece – 202 osób, w tym wg wieku: do 5 lat – 25; 6-12 lat – 69; 13-15 lat – 12; 16-19 lat – 8; 20-24 lat – 7,25-44 lat – 38, 45-60 lat – 25; powyżej 60 lat – 18.

Z tego: uczący się – 121, pracujący – 64, pozostali – 17.

Gminna Biblioteka Publiczna w Jabłonce Kościelnej w 2023 roku otwarta była 4 dni w tygodniu, w liczbie 10 godzin tygodniowo.

Gminna Publiczna Biblioteka w ramach promocji czytelnictwa w 2023 roku zorganizowała i przeprowadziła następujące konkursy i wydarzenia:

1) konkurs plastyczny pod tytułem „Zielony Bór” na podstawie utworu Marii Konopnickiej „Na jagody”. Celem konkursu była popularyzacja czytelnictwa, rozwijanie wyobraźni i ukazanie innych sposobów spędzania wolnego czasu. W tym przypadku, czasu poświęconego na wykonanie makiety z udziałem i pomocą rodziców. Do rywalizacji zgłoszono 14 różnorodnych prac uczniów i przedszkolaków ze Szkoły Podstawowej w Jabłonce Kościelnej. W dniu 8 lutego 2023 r. w siedzibie Gminnej Biblioteki Publicznej odbyło się uroczyste podsumowanie konkursu. Wszyscy uczestnicy otrzymali nagrody rzeczowe.

2) konkurs na „Najpiękniejszą Palmę Wielkanocną”. Patronat nad konkursem objął Wójt Gminy Wysokie Mazowieckie Krzysztof Krajewski i proboszcz parafii pw. św. Michała Archanioła w Jabłonce Kościelnej Stanisław Ołów. Celem konkursu było zachęcenie mieszkańców gminy, zwłaszcza dzieci i młodzieży do kultywowania tradycji ludowych związanych z Wielkanocą oraz pogłębienia więzi rodzinnych podczas wspólnego wykonywania palm. Do rywalizacji zgłoszono 49 palm, które różniły się między sobą wielkością, kompozycją, użytymi materiałami, pomysłowością w ozdabianiu. Zwycięzców konkursu wyłoniła komisja konkursowa. 29 marca 2023 r. odbyło się uroczyste podsumowanie konkursu. Wszyscy uczestnicy konkursu otrzymali pamiątkowe dyplomy oraz drobne nagrody rzeczowe.

3) I Ogólnopolski Konkurs Poetycki im. Franciszka Świąckiego „O Lirę Strudzonego Wędrowca”. Konkurs miał na celu upamiętnienie pochodzącego z terenu Gminy Wysokie Mazowieckie poety ludowego Franciszka Świąckiego i popularyzacja jego twórczości, pobudzenie aktywności twórczej w dziedzinie poezji oraz integrację środowisk literackich. Konkurs adresowany był do osób, którym bliska jest estetyka poezji ludowej. W konkursie wzięło udział 34 uczestników z różnych stron Polski. Uroczyste podsumowanie konkursu odbyło się 16 czerwca w hali sportowej Szkoły Podstawowej w Jabłonce Kościelnej.

4) Akcja Narodowego Czytania. Ta niezwykła inicjatywa corocznie odbywa się we wrześniu pod patronatem Prezydenta RP. Celem tego przedsięwzięcia jest przede wszystkim propagowanie znajomości literatury narodowej poprzez publiczne czytanie fragmentów dzieł literatury polskiej. Lekturą Narodowego Czytania 2023 r. była powieść Elizy Orzeszkowej „Nad Niemnem”. We wspólnym czytaniu udział wzięli uczniowie z klas IV-VIII Szkoły Podstawowej w Jabłonce Kościelnej.

5) Gminna Biblioteka w 2023 roku kontynuowała ogólnopolską akcję „Mała książka - wielki człowiek”. Akcja ma zachęcić rodziców do odwiedzania biblioteki i codziennego czytania z dzieckiem. Każde dziecko, które przyjdzie do biblioteki otrzyma w prezencie Wyprawkę Czytelniczą. W 2023 roku w ramach akcji rozdano 15 wyprawek czytelniczych.

6) W grudniu czytelnicy Gminnej Biblioteki Publicznej w Jabłonce Kościelnej uczestniczyli w warsztatach świątecznych, na których wykonywali ozdoby związane ze świętami Bożego Narodzenia. Najliczniejszą grupę stanowiły dzieci z klas I-III. Warsztaty okazały się doskonałą okazją do zdobycia nowych umiejętności w tworzeniu ozdób własnoręcznie. Wspólne tworzenie, wymiana doświadczeń i dzielenie się pomysłami wzbogaciły kreatywność uczestników, a także kształciły umiejętność współpracy w grupie.

W ubiegłym roku w Bibliotece odbyło się 10 spotkań - lekcji bibliotecznych z dziećmi z oddziałów przedszkolnych w Jabłonce Kościelnej. Dzieci podczas zajęć słuchały bajek, opowiadań, oglądały książki dostępne w bibliotece, rozwiązywały zagadki oraz angażowały się do działań plastycznych.

Gminna Biblioteka Publiczna wszystkie wydarzenia promocyjne i kulturalne prezentuje na swojej stronie internetowej: www.bibliotekagmwm.pl. Można na niej znaleźć informacje o nowościach w bibliotece oraz recenzje o książkach polecanych dla dzieci i dorosłych. Biblioteka sukcesywnie opisuje swoje działania również na łamach Biuletynu 54.

21. OCHRONA ZDROWIA

Na terenie gminy funkcjonuje jeden ośrodek zdrowia (praktyka lekarza rodzinnego) w Jabłonce Kościelnej. Mieszkańcy gminy w zależności od dokonanego wyboru korzystają z tej placówki i placówek zlokalizowanych na terenie miasta Wysokie Mazowieckie.

W zakresie lecznictwa szpitalnego mieszkańcy korzystają z usług świadczonych przez Szpital Ogólny w Wysokiem Mazowieckiem, którego organem prowadzącym jest powiat wysokomazowiecki.

Opiekę profilaktyczną nad dziećmi i młodzieżą szkolną uczęszczającą do Szkoły Podstawowej w Jabłonce Kościelnej oraz Szkoły Podstawowej w Święcku Wielkim sprawowała

pielęgniarka szkolna, która posiada umowę z Narodowym Funduszem Zdrowia.

W poprzednim roku szkolnym wykonano: profilaktyczne badania lekarskie (bilans zdrowia dziecka 6-letniego, 10-latka, ucznia V klasy i VII klasy). Oprócz badań w szkołach odbywały się spotkania, prelekcje dla dzieci i młodzieży o tematyce profilaktyki zdrowotnej.

Dzieci i młodzież z Szkoły Podstawowej w Jabłonce Kościelnej w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia objęte są profilaktyką stomatologiczną. W każdym roku szkolnym wszystkie dzieci, począwszy od oddziałów przedszkolnych po 8 klasę szkoły podstawowej, 2-3 razy w roku szkolnym mają przeprowadzane badanie zębów.

22. GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Wysokim Mazowieckiem powołana została przez Wójta Gminy Wysokie Mazowieckie Zarządzeniem Nr 13/11 z dnia 11 kwietnia 2011 roku. Zarządzeniem Nr 152/16 z dnia 14 grudnia 2016 roku dokonano zmiany w składzie komisji. W roku 2023 Komisja działała w składzie:

Przewodniczący: Marianna Brokowska

Członkowie: Anna Zaremba, Jarosław Siemiatycki, Ewa Borecka

Wyżej wymienione osoby zostały przeszkolone w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.

Zadania swe Komisja realizowała pracując w składzie 3 lub 4 osobowym.

Do zadań Komisji należy:

I. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.

Zadanie to realizowano poprzez prowadzenie rozmów interwencyjno-motywacyjnych z osobami nadużywającymi alkohol i ich rodzinami. W minionym roku przeprowadzono 10 takich rozmów.

W wyniku przeprowadzonych rozmów:

- 6 osób złożyło oświadczenia z określeniem terminu niespożywania alkoholu .
- 4 osoby, które nie wyraziły zgody na dobrowolne leczenie skierowano wnioski do Sądu Rejonowego w Wysokim Mazowieckiem o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.
- 3 osoby odwiedziono w terenie i przeprowadzono z nimi rozmowy dotyczące nie spożywania alkoholu.

Wnioski do GKRPA o przeprowadzenie rozmów z osobami uzależnionymi wpłynęły z Komendy Powiatowej Policji w Wysokim Mazowieckiem.

II. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży. Komisja współpracowała ze Szkołą Podstawową w Jabłonce Kościelnej w zakresie działań na rzecz uświadamiania młodzieży a także minimalizowania skutków nadużywania alkoholu oraz przeciwdziałania narkomanii. Zrealizowano warsztaty pt. „Fonoholizm czyli co” jest to nieustanne korzystanie z telefonu w ciągu dnia i nocy, dyskomfort psychiczny i agresja spowodowana brakiem możliwości sięgnięcia po niego oraz traktowanie go jako priorytetowej potrzeby i wyznacznika statusu społecznego świadczy o możliwym uzależnieniu od telefonu. Dla szkoły przekazano również materiały o tematyce przeciw narkomanii.

III . Ograniczenie dostępności do alkoholu.

Powyższe zadanie Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych realizowała poprzez opiniowanie wniosków o zezwolenie na sprzedaż napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu lub poza miejscem sprzedaży.

W 2023 r. wydano 3 postanowienia opisujące lokalizację punktów sprzedaży napojów alkoholowych na terenie Gminy Wysokie Mazowieckie oraz 1 postanowienie jednorazowe na sprzedaż napojów alkoholowych.

- pokryto koszty sądowe oraz koszty biegłych z zakresu psychiatrii i psychologii.

- zakupione odbłaski , które w ramach prowadzonych działań prewencyjnych przez KPP przekazano uczniom szkoły w Jabłonce Kościelnej.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadziła 7 kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych, w czasie których nie stwierdzono uchybień zasad sprzedaży napojów alkoholowych.

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych zadania wykonywała zgodnie z opracowanym Gminnym Programem Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023- 2024 w Gminie Wysokie Mazowieckie, który został przyjęty Uchwałą Rady Gminy Nr 267/XXXIX/22 z dnia 28 grudnia 2022 roku.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych na lata 2023-2024 określał zadania własne gminy wynikające z art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 roku(Dz.U z 2021 r.poz119 ze zm. oraz art. 10 ust.3 ustawy z dnia 29lipca 2005r o przeciwdziałaniu narkomanii(Dz. Uz2020 r. poz.2050 ze zm.) Zgodnie z treścią tej ustawy zadania w zakresie przeciwdziałaniu alkoholizmowi wykonuje się przez odpowiednie kształtowanie polityki społecznej, w szczególności tworzenie warunków sprzyjających realizacji potrzeb, których zaspokojenie motywuje powstrzymanie się od spożywania alkoholu, jak również określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki oraz

minimalizację szkód społecznych i indywidualnych, wynikających z nadużywania alkoholu. Głównymi założeniami Programu jest ograniczenie występowania negatywnych zjawisk będących skutkiem nadużywania alkoholu, rozwój działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz wzrost społecznej świadomości dotyczącej tej tematyki. Program uwzględnia działania skierowane do wszystkich mieszkańców gminy Wysokie Mazowieckie. Zawiera działania profilaktyczno – informacyjne, mające na celu propagowanie zdrowego stylu życia i zmianę postaw przy użyciu programów profilaktycznych, odpowiadających na środowiskowe zapotrzebowanie. Zakłada realizację działań z zakresu profilaktyki uniwersalnej, selektywnej i wskazującej. Uwzględnia system działań pomocowych skierowanych do osób uzależnionych, osób spożywających alkohol w sposób ryzykowny i szkodliwy, jak również do ich rodzin. Ujęte w Programie działania są kontynuacją rozpoczętych poprzednich latach i mają charakter długofalowy. Ich skuteczność ma zapewnić konsekwentne i systematyczne wdrażanie na terenie gminy.

23. KULTURA I PROMOCJA

23.1. IMPREZY KULTURALNE I UROCZYŚTOŚCI GMINNE

W 2023 roku odbyły się następujące uroczystości i wydarzenia:

- Festyn Rodzinny w miejscowości Jabłonka Kościelna, corocznie organizowany 15 sierpnia, podczas którego odbywają się różnego rodzaju konkursy, turnieje, występy zespołów i dzieci.
- Bieg Pamięci „W Hołdzie Obrońcom Ojczyzny 1920 r., którego celem było uczczenie pamięci obrońców ojczyzny 1920 r. – uczestników wojny polsko-bolszewickiej oraz propagowanie zdrowego stylu życia.
- Gminne Obchody Dnia Edukacji Narodowej - spotkanie z nauczycielami, emerytami, pracownikami administracji i obsługi oraz osobami związanymi z pracą w oświacie.
- Wręczenie stypendiów szkolnych i Nagród Wójta Gminy Wysokie Mazowieckie dla uzdolnionych uczniów.
- Gminne Obchody Dnia Strażaka w Brykach.
- Piknik Rodzinny w Gołaszach-Puszczy – spotkanie było okazją do integracji społeczności lokalnej, mieszkańcy mieli możliwość spędzania wolnego czasu z rodziną i sąsiadami.
- Piknik Rodzinny w Miodusach Wielkich połączony z gminnymi manewrami taktyczno-bojowymi.
- Uroczyste otwarcie rozbudowanego budynku Szkoły Podstawowej w Jabłonce Kościelnej, w którym znajduje się żłobek, biblioteka szkolna i publiczna oraz siedziba klubu seniora.
- Spotkanie oplatkowe – spotkanie z radnymi, sołtysami, pracownikami urzędu oraz przedstawicielami instytucji współpracujących.

- Konkurs dla Kół Gospodyń Wiejskich z terenu Gminy Wysokie Mazowieckie na najatrakcyjniejszy stroik bożonarodzeniowy.

Wójt Gminy objął patronatem również inne wydarzenia, w których udział wzięli mieszkańcy naszej gminy, tj:

- Turniej Wiedzy Pożarniczej „Młodzież Zapobiega Pożarom” dla dzieci szkół podstawowych, - Międzyszkolny Konkurs Poezji i Piosenki Angielskiej.

- Jubileuszowe obchody 600-lecia Parafii pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Dąbrowie Wielkiej.

- Konkurs Ekologiczny „EKO-KLASA” zorganizowany przez Centrum Kształcenia Zawodowego, w którym udział wzięła młodzież z terenu gminy.

- Konkurs na Najładniejszą Palmę Wielkanocną oraz Ogólnopolski Konkurs Poetycki im. Franciszka Świąckiego, organizatorem konkursów była Gminna Biblioteka Publiczna w Jabłonce Kościelnej.

Organizacja w/w uroczystości i przedsięwzięć finansowana była ze środków finansowych przeznaczonych na promocję gminy. Z tych środków zakupywane są również różnego rodzaju statuetki, gawerfony, kwiaty i inne upominki wręczone przez przedstawicieli Gminy na uroczystościach, obchodach organizowanych przez sąsiednie samorządy i instytucje współpracujące, tj. Międzynarodowy wyścig kolarski. Z promocji opłacany jest również druk „Biuletynu 54”, oraz różnych publikacji, materiałów i gadżetów reklamowych.

Wydatki na promocję gminy w 2023 roku wyniosły: 159 966,74 zł, w tym:

Wynagrodzenia bezosobowe: 6.859,00 zł (umowy o dzieło - skład gazety Biuletyn 54, zespoły muzyczne, wynagrodzenie sędziego za turniej piłkarski).

- nagrody konkursowe: 15.990,96 zł (puchary i trofea – nagrody na turniej piłki nożnej o puchar Wójta, konkurs na najładniejszy stroik bożonarodzeniowy, konkurs wiedzy pożarniczej, konkurs Najładniejsza Palma Wielkanocna, konkurs Poezji i Piosenki Angielskiej, konkurs na Najładniejszą Równiankę, konkurs na Najładniejszy stroik bożonarodzeniowy, nagrody uczestnikom Biegu pamięci „W Hołdzie Obrońcom Ojczyzny”, nagrody dla najlepszego zawodnika podczas wyścigu kolarskiego).

Nagrody: 3.408,00 zł (nagroda za promowanie gminy podczas wystawy zwierząt hodowlanych w Podlaskim Ośrodku Doradztwa Rolniczego w Szepietowie).

- zakup materiałów i wyposażenia: 23.326,01 zł (materiały reklamowe, gadżety, kalendarze, statuetki, gawerfony, kwiaty, książki, drobne upominki do kwoty jednostkowej 200 zł).

- zakup środków żywności: 5.168,75 zł (artykuły spożywcze potrzebne do przygotowania poczęstunku na podsumowanie konkursu na najatrakcyjniejszy stroik bożonarodzeniowy, wręczenie

stypendiów Wójta Gminy, poczęstunek na konkurs Poezji i Piosenki Angielskiej, przygotowanie pierogów na festyn rodzinny, zakup art. spożywczych dla uczestników biegu).

- zakup usług pozostałych: 105.214,02 zł (druk „Biuletynu 54”, przygotowanie potraw regionalnych na festyn, wynajem urządzeń rekreacyjnych na obchody Dnia Dziecka, występy muzyczne na festynie, usługa cateringowa na festynie, usługa cateringowa - otwarcie budynku przy Szkole Podstawowej w Jabłonce Kościelnej, przygotowanie potraw regionalnych na 600-lecie Parafii w Dąbrowie Wielkiej).

W ramach działań promocyjnych gmina współpracuje z Kołami Gospodyń Wiejskich, Ochotniczymi Strażami Pożarnymi, Gminną Biblioteką Publiczną w Jabłonce Kościelnej, Szkołą Podstawową w Jabłonce Kościelnej, Klubem Dziecięcym „Baśniowy Sad” oraz Parafią pw. św. Michała Archanioła w Jabłonce Kościelnej.

23.2. KOŁA GOSPODYŃ WIEJSKICH

Na terenie Gminy Wysokie Mazowieckie funkcjonuje 9 Kół Gospodyń Wiejskich tj: Podlaskie Gołaszanki, Miodusianki, Święckowiacy, Nowiniacy, Brzezińscy, Jabłoneczka, Świerczewianki, Dziecielanki, Rusianki.

Koła rozpoczęły swoją działalność od 2018 roku. Ich działalność skupia się na zachowaniu lokalnej tradycji, ciągłości kulturowej, zwyczajów. Są one aktywne po pierwsze, źródłem inspiracji jest dla nich orobek kultury podlaskiej. Popularyzują one zarówno kulturę regionalną, potrawy jak i rękodzieło. Swoją pasją зараżają młodych mieszkańców gminy. Panie z Kół organizują różnego rodzaju wydarzenia kulturalne, charytatywne, festyny okolicznościowe otwarte dla wszystkich mieszkańców. Członkinie Kół ze swoimi potrawami biorą udział w różnych imprezach kulinarnych. Reprezentują gminę w różnego rodzaju wydarzeniach.

24. SPORT I REKREACJA

24.1. BOISKO ORLIK

W roku 2023 tak jak w roku ubiegłym na kompleksie boisk „Orlik 2012” w Jabłonce Kościelnej prowadzone były zajęcia sportowe finansowane przez Jednostkę Samorządu Terytorialnego oraz Ministerstwo Sportu i Turystyki w ramach projektu „Lokalny Animator Sportu”. Celem obiektu było propagowanie zdrowego stylu życia, zachęcenie młodzieży do aktywności fizycznej poprzez zajęcia sportowe. Zajęcia odbywały się od 01.III.2023 r. do 30. XI.2023 r. Obiekt był udostępniany użytkownikom pięć razy w tygodniu od 15⁰⁰ do 20⁰⁰. Na zajęciach doskonalono technikę gry w piłkę nożną, koszykówkę, siatkówkę, piłkę ręczną oraz w badmintona. Dla młodszych dzieci organizowane były zabawy i gry sportowe. Uczestnicy zajęć rekrutowani byli poprzez grupy

na portalach społecznościowych. Wiadomości o zajęciach i treningach umieszczane były także na stronie Szkoły w Jabłonce Kościelnej. Informacje o większych imprezach umieszczane były w gablocie Orlika oraz na plakatach wywieszanych w miejscowościach z których pochodzą uczestnicy Orlika.

Wśród uczestników Orlika najliczniejszą grupą były dzieci ze szkoły podstawowej. Najwięcej osób brało udział w zajęciach piłki nożnej chłopców. Licznie też były obsadzone zajęcia badmintonu, koszykówki oraz piłki siatkowej. Dzieci chętnie uczestniczyły w tych spotkaniach. Grupy młodzieżowe miały również bardzo liczną frekwencję. Najwięcej młodzieży uczestniczyło w zajęciach przeprowadzonych z piłki nożnej. Dziewczęta brały udział w zajęciach z siatkówki, koszykówki oraz badmintonu. Duża część młodzieży uczestniczyła w zajęciach wspólnie z osobami dorosłymi. Znaczną popularnością wśród tej grupy cieszyła się piłka siatkowa, piłka nożna oraz turystyka rowerowa. Z osobami dorosłymi najwięcej zajęć zostało przeprowadzonych z piłki nożnej. Wśród grup zorganizowanych należy wymienić grupę dorosłych tzw. „Rolników”, którzy co tydzień po zakończeniu prac inwentarzowych doskonalili swoje umiejętności do późnych godzin nocnych.

W roku 2023 na Orliku zorganizowano dwie duże imprezy. Na początku maja była to impreza pod nazwą „Majówka na Orliku”, integracyjne spotkanie dzieci z różnych grup wiekowych. Dla najmłodszych zorganizowano zabawy, podchody i wyścigi rzędów. Natomiast starsi i młodzież rozgrywali między sobą turniej piłki nożnej. Dorosli zorganizowali wspólny posiłek przy grillu a seniorzy kibicowali swoim dzieciom i wnukom. Jak co roku największą popularnością wśród dorosłych uczestników Orlika cieszyła się coroczna impreza pod nazwą „Turniej Piłki Nożnej o Puchar Wójta Gminy Wysokie Mazowieckie”. Była to impreza zorganizowana przy współpracy samorządu i Szkoły Podstawowej. Impreza odbyła się 15 sierpnia i rywalizowało w niej 6 lokalnych drużyn systemem „każdy z każdym”. Pierwsze trzy zespoły zostały nagrodzone pucharami oraz nagrodami rzeczowymi. Wyłoniono także króla strzelców, najlepszego zawodnika turnieju oraz najlepszego bramkarza. Wszyscy zostali również nagrodzeni pucharami i nagrodami.

24.2. PLACE ZABAW

Dążąc do poprawy jakości życia mieszkańców oraz wzrostu aktywności społecznej i obywatelskiej, poprzez dostęp do nowoczesnej infrastruktury rekreacyjnej i sportowej oraz integracji lokalnej społeczności, gmina skutecznie zabiega o zwiększanie liczby placów zabaw dla dzieci. W 2023r. powstał nowy plac zabaw w m. Świątek-Nowiny. W 2023 r. wykonano też przeglądy techniczne wszystkich placów zabaw.

Lokalizacja i wyposażenie placów zabaw.

L.p	Miejscowość	Wyposażenie
1.	Brok	Altana, orbitrek, biegacz, jeździec, piaskownica, ławki, surfer, wiosłarz, bujak na sprężynie, zjeżdżalnia z wieżą, huśtawka, równoważnia, stojak na rowery
2.	Bryki	Piaskownica, wieża ze zjeżdżalnią, huśtawka, ławka, kosz do koszykówki, boisko do piłki nożnej, huśtawka ważka
3.	Brzóski Brzezińskie	Ławka, bujak na sprężynie, zjeżdżalnia z wieżą, orbitrek, piaskownica, biegacz, równoważnia, huśtawka, stół betonowy do ping ponga
4.	Brzóski Stare	Piaskownica, bujak na sprężynie, równoważnia, zjeżdżalnia z wieżą, huśtawka, orbitrek, biegacz, ławki, stojak na rowery, boisko do siatkówki plażowej
5.	Brzóski-Tatary	Orbitrek, biegacz, zjeżdżalnia z wieżą, karuzela, równoważnia, huśtawka, równoważnia na sprężynie, piaskownica, boisko do piłki nożnej, boisko do siatkówki, zjazd linowy, altana, wahadło podwójne zewnętrzne
6.	Buczyno-Mikosy	Równoważnia, zjeżdżalnia z wieżą, piaskownica, bujak na sprężynie, huśtawka, altanka
7.	Brzóski-Gromki	Altana, wahadło podwójne zewnętrzne, biegacz zewnętrzny
7.	Dąbrowa Dzieciel	Wieża ze zjeżdżalnią, ławki, piaskownica, bujak na sprężynie, huśtawka, równoważnia, boisko do koszykówki, boisko do piłki nożnej, stojak na rowery
8.	Gołasze-Górki	Ławka, piaskownica, bujak na sprężynie, huśtawka, równoważnia, wieża ze zjeżdżalnią, altanka
9.	Gołasze-Puszcza	Piaskownica, bujak na sprężynie, ważka, huśtawka podwójna, domek ze zjeżdżalnią, biegacz, orbitrek, ławki parkowe dwie sztuki, stojak na rowery, boisko do siatkówki, boisko do piłki nożnej, altana
10.	Jabłoń-Rykacze	Bujak na sprężynie, równoważnia, zjeżdżalnia z wieżą, huśtawka, piaskownica
11.	Jabłoń-Uszyńskie	Ławka, piaskownica, równoważnia, zjeżdżalnia z wieżą, huśtawka, bujak na sprężynie
12.	Kalinowo Czosnowo	Zjeżdżalnia z podestem, huśtawka, równoważnia, drabinki, podest, boisko do piłki nożnej, boisko do siatkówki, tablica do koszykówki
13.	Mazury	Piaskownica, równoważnia, orbitrek, huśtawki, zjeżdżalnia z wieżą, bujak na sprężynie, stojak na rowery, ławka
14.	Michałki	Orbitrek, równoważnia, piaskownica, wieża ze zjeżdżalnią, huśtawka, karuzela, altana, bujaki na sprężynach, wieża wspinaczkowa
15.	Miodusy Wielkie	Boisko do piłki nożnej, równoważnia, wieża ze zjeżdżalnią, orbitrek, biegacz, altanka, huśtawka, bujak na sprężynie, piaskownica, ławki
16.	Miodusy-Litwa	Domek ze zjeżdżalnią
17.	Miodusy-Stasiowięta	Piaskownica, równoważnia, wieża ze zjeżdżalnią, bujak na sprężynie, altana, ławki, huśtawka
18.	Miodusy-Stok	Altana, stojak na rowery, ławki, piaskownica, bujak na sprężynie, huśtawka, wieża ze zjeżdżalnią,
19.	Mystki-Rzym	Ławki, piaskownica, bujak na sprężynie, wieża ze zjeżdżalnią, huśtawka, biegacz, orbitrek, równoważnia, stojak na rowery
20.	Osipy-Kolonia	Huśtawka, wieża ze zjeżdżalnią, równoważnia, bujak na sprężynie, piaskownica, ławki, orbitrek, biegacz, stojak na rowery

21.	Osipy-Lepertowizna	Piaskownica, bujak na sprężynie, wałka, huśtawka podwójna, domek ze zjeżdżalnią, biegacz, orbitrek, ławki parkowe dwie sztuki, stojak na rowery, kosz na śmieci, boisko do piłki nożnej, altana
22.	Osipy-Wydzioły Pierwsze	Stojak na rowery, ławka, bujak na sprężynie, piaskownica, równoważnia, wieża ze zjeżdżalnią, huśtawka, altana
23.	Rębiszewo-Studzianki	Stojak na rowery, piaskownica, biegacz, bujak na sprężynie, równoważnia, huśtawka, wieża ze zjeżdżalnią, ławka
24.	Stara Ruś	Ławki, piaskownica, orbitrek, bujak na sprężynie, równoważnia, wieża ze zjeżdżalnią, huśtawka, altana, stojak na rowery, boisko do piłki nożnej
	Święck-Nowiny	bujak na sprężynie, domek ze zjeżdżalnią, piaskownica, huśtawka podwójna, huśtawka wałka, orbitrek, biegacz, boisko do siatkówki, altana
25.	Święck Wielki	Altana, boisko do koszykówki, boisko do piłki nożnej
26.	Tybory-Kamianka	Orbitrek, biegacz, ławki, stojak na rowery, równoważnia, huśtawka, wieża ze zjeżdżalnią, bujak na sprężynie, altana, piaskownica, piłko chwyty, bramki do gry w piłkę, zjazd linowy
27.	Tybory-Wólka	Altana, ławki, huśtawka, równoważnia, piaskownica, bujak na sprężynie
28.	Tybory-Żochy	Stojak na rowery, ławka, piaskownica, bujak na sprężynie, równoważnia, wieża ze zjeżdżalnią, huśtawka
29.	Wiśniówek	Ławki, piaskownica, bujak na sprężynie, huśtawka, równoważnia, wieża ze zjeżdżalnią, orbitrek, pajacyk, boisko do piłki nożnej, stojak na rowery, altana, boisko do siatkówki, zestaw wspinaczkowy, boisko do koszykówki
30.	Wólka Duża	Ławki, huśtawka, bujak na sprężynie, równoważnia, wieża ze zjeżdżalnią, altana, boisko do piłki nożnej, stojak na rowery
	Wólka Mała	Domek ze zjeżdżalnią
31.	Wróble	Bujak na sprężynie, wieża ze zjeżdżalnią, piaskownica, huśtawka, karuzela, równoważnia, orbitrek, ławka
32.	Zawrocie-Nowiny	Ławki, huśtawka, wieża ze zjeżdżalnią, równoważnia, karuzela, piaskownica, bujak na sprężynie, stojak na rowery, orbitrek, biegacz

25. BEZPIECZEŃSTWO I PORZĄDEK PUBLICZNY

25.1. OCHOTNICZA STRAŻ POŻARNA

Na terenie Gminy Wysokie Mazowieckie istnieje 14 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych. 10 z nich posiada samochody pożarnicze są to OSP: Bryki, Dąbrowa-Dzięciel, Gołasz-Puszcza, Jabłonka Kościelna, Kalinowo-Czosnowo, Miodusy Wielkie, Stara Ruś, Święck Wielki, Tybory-Misztale, Osipy-Kolonia. Jednostki Tybory-Wólka, Mazury, Mystki-Rzym i Miodusy-Stok nie posiadają samochodów pożarniczych.

Jednostki Stara Ruś i Dąbrowa-Dzięciel włączone są do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Jednostki OSP włączone w struktury KSRG z budżetu państwa na realizację zadania publicznego pt. „Zapewnienie gotowości bojowej jednostki ochrony przeciwpożarowej włączonej do

Krajowego systemu ratowniczo-gaśniczego” dostały dofinansowanie Stara Ruś 2 900,00zł., Dąbrowa-Dzięciel- 2 500,00. Dofinansowanie jednostek z poza systemu KSRRG z terenu gminy ze środków MSWiA na realizację zadania publicznego pod tytułem „Przygotowanie jednostek ochotniczych straży pożarnych do działań ratowniczo- gaśniczego” otrzymały jednostki: OSP Gołasze-Puszcza - 3 000,00zł., Świętek Wielki- 3 000,00 zł, Miodusy Wielkie 3 000,00, Tybory-Misztale – 3 500, 00zł.

Ze środków Urzędu Marszałkowskiego Województwa Podlaskiego w wysokości 25 000,00 zł oraz środków własnych Gminy - 20 562,00 zł zakupiono sprzęt oraz wyposażenie osobiste i ochronne siedmiu jednostkom OSP: Dąbrowa-Dzięciel, Tybory-Misztale, Świętek Wielki, Kalinowo-Czosnowo, Jabłonka Kościelna, Osipy-Kolonia, Gołasze-Puszcza.

Samochody, motopompy i pozostały sprzęt będący na wyposażeniu jednostek OSP znajduje się w pełnej sprawności technicznej. Dokonywane są przeglądy, naprawy i konserwacje, zapewniona jest niezbędna ilość materiałów pędnych, smarów oraz sorbentów i neutralizatorów. W miarę potrzeb członkowie OSP kierowani są na szkolenia podnoszące ich kwalifikacje ratownicze oraz podtrzymujące poziom nabytych umiejętności. Strażacy w 2022 roku odbyli:

- szkolenie podstawowe strażaków ratowników - ogólnie zostało przeszkolonych 17 osoby z jednostek: OSP KSRRG Stara Ruś, OSP: Bryki, Kalinowo-Czosnowo, Gołasze-Puszcza, Miodusy Wielkie, Tybory-Misztale, Osipy-Kolonia, Jabłonka Kościelna.
- Szkolenie na Naczelnika Ochotniczych Straży Pożarnych ogólnie zostało przeszkolonych 3 osoby z jednostek OSP: Stara Ruś, Dąbrowa-Dzięciel, Tybory-Misztale.
- Gmina ubezpieczyła 104 strażaków od NNW oraz 10 samochodów pożarniczych, strażacy przechodzą profilaktyczne badania okresowe.

Liczba wyjazdów poszczególnych jednostek: Stara Ruś - 23, Dąbrowa-Dzięciel - 15, Tybory-Misztale - 13, Jabłonka Kościelna – 6, Bryki - 1, Świętek Wielki - 1, Kalinowo-Czosnowo –0, Gołasze-Puszcza - 0, Osipy-Kolonia - 1

Pozostałe koszty funkcjonowania OSP

Ekwiwalent za udział w akcjach ratowniczych	22 108,00zł
Wynagrodzenia kierowców wraz z pochodnymi	51 838,56 zł
Zakupy wyposażenia, umundurowania i paliwa	67 988,16 zł
Opłata za media (energia, woda)	4 747,63 zł
Zakup usług pozostałych (monitoring, szkolenia, przeglądy samochodów remonty	37 300,27 zł
przeglądy, remonty, samochodów oraz sprzętów	43 322,88 zł

26. ŹRÓDŁA INFORMACJI

Raport o stanie Gminy Wysokie Mazowieckie za rok 2023 opracowano w oparciu o materiały źródłowe komórek organizacyjnych Urzędu Gminy Wysokie Mazowieckie i gminnych jednostek organizacyjnych.

Wysokie Mazowieckie, dn. 28.05.2024 r